

VARMA

VUOSI- JA YRITYS-
VASTUURAPORTTI 2017



SISÄLTÖ

4 Vuosi 2017

4 Toimitusjohtajan katsaus

6 Vuosi lyhyesti

8 Strategia ja tavoitteet

11 Toimintaympäristö

15 Vastuullinen Varma

18 Vastuu eläkevaroista

19 Vahva vakavaraisuus turvaa eläkkeet

21 Varman verojalanjälki

22 Sijoitusvuosi 2017

25 Vastuullinen sijoittaminen

27 Vastuu asiakkaista

28 Eläkkeet oikein ja ajallaan

30 Asiakaspalvelu

32 Työkykyjohtaminen ja kuntoutus

34 Vastuu varmalaisista

35 Ketterien vastuunkantajien työkuultuuri

37 Osaamisen kehittäminen

38 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

39 Vastuu ympäristöstä

40 Ilmastomuutoksen hillintä sijoituksissa

44 Toimitusketjun ja oman toiminnan ympäristönäkökulmat

46 Eettinen ja läpinäkyvä liiketoiminta

47 Eettinen liiketoiminta

48 Avoin viestintä ja sidosryhmäyhteistyö

49 Raportointiperiaatteet

50 Raportointiperiaatteet

52 GRI-indeksi

HYVÄ LUKIJA,

edessäsi on Varman vuoden 2017 vuosi- ja yritysraportti, johon on yhdistetty perinteinen vuosikertomus ja GRI-standardien mukainen yritysraportti. Vastuullisuus on keskeinen osa Varman perustehtävää, eläkkeiden turvaamista, ja liiketoimintaamme. Raportissa kerromme vuoden keskeiset tulokset strategian ja tavoitteiden toteutumisesta sekä vastuullisista teoistamme eläkevarojen hoitamisen, asiakkaiden, henkilöstön ja ympäristön näkökulmista.

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2017 sekä Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä löytyvät erillisinä pdf-raportteina osoitteesta varma.fi/vuosikertomus.

VARMA LYHYESTI

Perustehtävämme on eläkkeiden turvaaminen. Sijoitamme eläkemaksuina kerätyt varat tuottavasti ja turvaavasti nykyisiä ja tulevia eläkkeitä varten. Vastuullisuus on keskeinen osa kaikkea toimintaamme.

Varman perustehtävä on eläkkeiden turvaaminen. Huolehdimme yksityisten yrittäjien ja työntekijöiden lakisääteisestä työeläketurvasta. Yritykset ottavat TyEL-vakuutukset työntekijöilleen, ja yrittäjät vakuuttavat itsensä YEL-vakuutuksella.

Eläkemaksuina kerätyt varat sijoitamme tuottavasti ja turvaavasti nykyisiä ja tulevia eläkkeitä varten. Varma on vastuullinen ja vakavarainen sijoittaja; sijoitustemme arvo on 45,4 miljardia euroa.

Maksamme eläkkeitä noin 342 600 eläkkeensaajalle. Annamme luotettavaa ja käytännöllistä tietoa eläketurvasta. Kaikkiaan vastaamme noin 880 000 suomalaisen eläketurvasta.

Työkykyjohtamisen ja kuntoutuksen palvelumme auttavat Varman asiakasyrityksiä säästämään eläke- ja sairauspoissaolokustannuksissa.

Kiinteistösijoittajana panostamme laadukkaiden toimitilojen ja vuokra-asuntojen tarjoamiseen hyvien liikenneyhteyksien äärellä kasvukeskuksissa. Tarjoamme asiakkaillemme myös yritysrahoitusta.

Varma on keskinäinen yhtiö, ja sen omistavat Varman yritys- ja yrittäjäasiakkaat, vakuutetut työntekijät sekä takuupääoman omistajat.

Varman toimitilat sijaitsevat Helsingin Salmisaaressa, ja yhteyspääliiköverkostomme kattaa lähes koko maan. Meitä varmalaisia on 524. Modernin työkuulttuurimme slogan on *Me varmalaiset – ketterät vastuunkantajat*. Menestyksemme perustuu osaaviin ja työstään innostuneisiin varmalaisiin.

Vastuullisuus on erottamaton osa Varman perustehtävää ja työkuultuuria.



Toimitusjohtajan katsaus

KAIKKIEN AIKOJEN VAHVIN VUOSI

Vuosi 2017 oli Varmalle ennätysellisen hyvä. Menestyimme vahvasti eri liiketoiminnoissamme ja tulostavoitteissamme. Saimme erinomaisen tuoton sijoituksillemme ja menestyimme yhteistyössä asiakkaidemme kanssa.



Vuoden 2017 päättyessä Varmalla oli sijoitettavaa varallisuutta enemmän kuin koskaan: olemme lähes tuplanneet sijoitettavan eläkevarallisuutemme finanssikriisin alun jälkeen. Sijoituksista kaikki omaisuusluokkamme tuottivat hyvin.

Erityisen iloinen olen siitä, että Varma on selkeästi työeläkealan tehokain yhtiö. Hoitokustannustuloksemme on Varman kaikkien aikojen paras, ja käytimme liikekuluihin tarkoitetuista vakuutusmaksuista 67 %.

Vahva vakavaraisuus ja toiminnan tehokkuus koituvat asiakkaidemme hyväksi. Maksamme vuodelta 2017 ennätysellisen korkeat asiakashyvitykset.

Maksutulomme kasvoi, ja menes-tyimme erinomaisesti asiakashankinnassa. Saamme kiittävää palautetta asiakaspalvelustamme, ja Varma palkittiinkin *Asiakkaan ääni* -tutkimuksessa. Asiakkaamme arvostavat laadukkaita palveluitamme ja vahvaa työeläkealan osaamistamme.

Varma on merkittävä sosiaalipoliittinen toimija, ja meillä on tärkeä tehtävä eläkkeiden maksajana. Eläkkeen hakeminen on ainutlaatuinen tapahtuma ihmisen elämässä. Siksi on tärkeää, että käsittelemme eläkehakemukset ja -maksut oikein ja ajallaan. Eläkehakemusten käsittelyaika Varmassa lyheni edelleen ja oli kuusi päivää alan keskiarvoa lyhyempi.

Vastuullisuus on osa Varman perustehtävää, strategiaa ja arkea. Suurena sijoittajana meillä on mahdollisuus kirittää muita yrityksiä kestävään liike-toimintaan. Erityisen ylpeitä voimme olla siitä, että saavutimme etuajassa tavoitteen pienentää sijoitusten hiilijalanjälkeä. Esimerkiksi osakesijoitustemme hiilijalanjälki pieneni 27 % vuoden 2015 lähtötasosta. Sijoitusten lisäksi vaadimme vastuullista toimintaa myös palveluntarjoajilta ja tavarantoinnittelijilta, mikä on nyt kirjattu toimitusketjun yritys vastuuvaatimuksiin.

Henkilöstö on meille erityisen tärkeä voimavara. Vastuu varmalaisista näkyy meillä mm. tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämässä ja työkuultuurin jatkuvassa kehittämisessä.

Onnistumiset antavat meille erinomaisen mahdollisuuden rakentaa yhdessä uutta ja parempaa vuonna 2018. Silloin keskitymme tulorekisterin käyttöönottoon sekä ohjelmistorobotiikan laajempaan hyödyntämiseen. Meidän on edelleen mahdollista parantaa tehokkuuttamme ja asiakastyötämme erityisesti pienten ja kasvavien yritysten palveluiden kehittämiseksi.

Kokonaisuudessaan vuosi 2017 oli Varmalle tuloksekas ja tasavahva. Siitä kiitos kuuluu kaikille varmalaisille ja asiakkaillemme.

Risto Murto
toimitusjohtaja

Erityisen iloinen olen siitä, että olemme alan tehokain yhtiö. Vahva vakavaraisuus ja toiminnan tehokkuus koituvat asiakkaidemme hyväksi. Maksamme vuodelta 2017 ennätysellisen korkeat asiakashyvitykset.

Kiitos tuloksekkaasta vuodesta kaikille varmalaisille ja asiakkaillemme.

VUOSI LYHYESTI

Varman sijoitukset tuottivat 7,8 % eli 3,3 miljardia euroa vuonna 2017. Sijoitusten arvo nousi 45,4 miljardiin euroon. Eläkkeiden käsittelyajat lyhenivät edelleen ja yhtiön kustannustehokkuus kehittyi positiivisesti: Varma käytti liikekuluihin tarkoitetuista vakuutusmaksuista 67 %. Vakavaraisuus vahvistui 1,3 miljardilla eurolla ja oli vuoden lopussa 11,5 miljardia.

Vahva tuotto piristävssä taloudessa

Varman kaikki omaisuuslajit tuottivat positiivisesti. Parhaiten tuottivat noteeraamattomat osakesijoitukset 18,5 (23,7) % sekä noteeratut osakesijoitukset 11,6 (4,5) %. Hedgerahastojen erinomainen tulos 8,5 (5,6) % saavutettiin selkeästi osakemarkkinaa alhaisemmalla riskiprofiililla. Myös korkosijoitusten tuotto nykyisellä korkotasolla oli erittäin hyvä, 3,7 (4,2) %.

Kiinteistösijoitukset tuottivat hyvin, 4,9 (-0,9) %. Kiinteistöjen kansainvälinen hajauttaminen on jatkunut, ja kiinteistösalkkua kehitettiin aktiivisesti myynneillä ja uusilla koti- ja ulkomaisilla sijoituksilla. Sijoitusten viiden vuoden keskimääräinen reaalituotto oli 5,8 % ja 10 vuoden 3,0 %.

Varma on työeläkealan tehokkain yhtiö

Vuoden 2017 hoitokustannustulos on Varman kaikkien aikojen paras. Käytimme liikekuluihin varatuista rahoista 67 (72) % eli 89,4 (100,6) miljoonaa euroa. Vahva vakavaraisuus ja toiminnan tehokkuus vahvistavat työeläkejärjestelmän kestävyyttä.

Vakavaraisuus kasvoi 1,3 miljardilla eurolla ja oli tilikauden päättyessä 11,5 (10,2) miljardia euroa. Varman eläkevarat suhteessa vastuuelkaan (vakavaraisuusaste) oli 133,5 (130,9) %. Asiakashyvityksiin varattiin ennätyskelliset 161 (121) miljoonaa euroa, joka on noin 0,8 (0,6) % vakuutettujen arvioidusta palkkasummasta.



Eläkeuudistuksen ensimmäinen vuosi

Varma maksoi eläkkeitä 5,5 (5,3) miljardia euroa 342 600 (340 100) henkilölle. Vuoden aikana tehtiin 24 510 (22 550) uutta eläkepääätöstä. Vakuutusmaksutulo nousi 4,9 (4,7) miljardiin euroon. Vuoden lopussa Varmassa oli vakuutettuna 537 240 henkilöä.

Varmassa käsitellään kaikkien eläkelajien hakemukset alan keskiarvoa nopeammin. Käsitteilyajat lyhenivät edelleen hiotun prosessin, ohjelmistorobotiikan ja asiantuntijoiden osaamisen ansiosta. Keskimäärin hakemuksen käsittely lyheni 44:stä päivästä 37 päivään, mikä on kuusi päivää nopeammin kuin alalla keskimäärin.

Varma myönsi alan ensimmäisen eläkeuudistuksen mukaisen työura-eläkkeen. Uutta osittaista vanhuuseläkettä maksettiin 2 430 henkilölle.

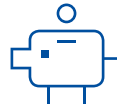
Lisää sijoitusvuodesta ja markkina-käänteistä [Vastuu eläkevaroista](#) -osiossa sivulla 18 sekä työstämme asiakkaiden hyväksi osiossa [Vastuu asiakkaista](#) sivulta 27 alkaen.

Sijoitusten tuotto oli 3,3 mrd. € eli



7,8 %

Sijoitusomaisuutemme arvo



45,4 mrd. €

Vakavaraisuus



11,5 mrd. €

Maksutulo 4,9 mrd. € – vakuutettuja työntekijöitä



537 240

Maksoimme eläkettä 342 600 eläkkeensaajalle



5,5 mrd. €

Avainluvut 2017

	2017	2016
Vakuutusmaksutulo, milj. €	4 867,4	4 675,1
Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet, milj. € ¹⁾	5 544,0	5 345,3
TyEL-vakuutetut 31.12.	501 320	493 890
YEL-vakuutukset	35 900	36 000
Eläkkeensaajat	342 600	340 100
Sijoitukset, milj. €	45 409,4	42 852,3
Sijoitustuotot, milj. €	3 342,7	1 952,7
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	7,8	4,7
Kokonaistulos, milj. €	1 523,8	456,9
Hoitokustannustulos, milj. €	44,7	39,0
Liikekulut hoitokustannustulosta, %	66,7	72,1
Siirto asiakashyvityksiin, milj. €	161,0	121,0
% TyEL-palkkasummasta	0,83	0,64
Vastuuelvelka, milj. €	36 696,2	33 501,3
Vakavaraisuuspääoma, milj. € ²⁾	11 534,4	10 199,5
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,7	1,9
Emoyhtiön henkilöstö 31.12.	524	540
Henkilöstökulut, milj. €	48,8	49,8
Lahjoitukset, milj. €	0,02	0,02
Alan järjestöjen jäsenmaksut, milj. €	1,2	1,3
Ostot palvelutarjoajilta ja toimittajilta, milj. € ³⁾	52,1	48,4

¹⁾ Ennen saatujen vastuunjakokorvausten vähentämistä

²⁾ Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säästösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuslukuja)

³⁾ Ei sisällä sijoitustoiminnan (esim. rakennuttamishankintojen) kuluja

STRATEGIA JA TAVOITTEET

Varman tavoitteina on hoitaa asiakkaidensa eläketurvaa laadukkaasti ja tehokkaasti, vaalia vahvaa vakavaraisuutta sekä taata maksutulon positiivinen kehitys. Varman strategiset painopisteet ovat Yksi Varma asiakasta varten, Yrittäjyyttä kannustava, Vastuullinen Varma ja Rohkeus kokeilla.

Strategiassa korostuvat Varman perustehtävä, eläkkeiden turvaaminen, sekä asiakkaan saama hyöty, joka on toimintamme kehittämisen lähtökohta. Vuonna 2017 kehitimme asiakaspalvelua palvelumuotoilun avulla ja eläkkeiden käsittelyä ohjelmistorobotiikan, automaation ja Lean-menetelmän keinoin. Osallistamme asiakkaitamme palvelujen kehittämiseen jo varhaisessa vaiheessa, jotta pystymme vastaamaan heidän muuttuviin tarpeisiinsa.

Kannustamme yrityksiä kasvuun ja tuemme yrittäjyyttä. Vuonna 2017 olemme tiivistäneet ja laajentaneet kumppaneidemme Nordean ja Ifin kanssa tekemäämme työtä yrittäjäasiakkaiden hyväksi ja olleet mukana Kasvu Open -tapahtumissa. Haluamme palvella yrittäjää entistä kattavammin vakuuttamiseen ja pankkipalveluihin liittyvissä asioissa sekä vahvistaa asemaamme yrittäjien ja kasvavien yritysten vakuuttajana.

Lue lisää osiosta
Vastuu asiakkaista



Vastuullinen liiketoiminta tukee tavoitteitamme

Vastuullisuus on erottamaton osa Varman perustehtävää ja keskeinen teema strategiassamme. Vastuullinen liiketoiminta tarkoittaa vakavaraisuuden turvaamista, eläketurvan sujuvaa toimeenpanoa ja työkyvyn tukemista. Vuoden 2017 keskeisiä vastuullisuustekoja olivat omistajaohjauksen periaatteiden uusiminen, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen, toimitusketjun vastuullisuuden kehittäminen sekä työkuultuuriuudistuksen vieminen osaksi varmalaisien arkea. Henkilöstökyselyn mukaan uuden työkuultuurin mukaiset laajennetut työajan joustot ja uudet työn tekemisen tavat saavat paljon kiitosta henkilöstöltämme.

Strategiset tavoitteet

Varman strategisia tavoitteita ovat eläkepalveluiden laatu, maksutulon kehitys, tehokkuus ja vahva vakavaraisuus. Näissä tavoitteissamme onnistuimme erittäin hyvin vuonna 2017.

Eläkepalveluiden laatu: eläkkeiden käsittelyaika nopeutui vuoden aikana selvästi. Varman eläkkeiden käsittelyajat ovat 6 päivää nopeampia kuin alalla keskimäärin ja 7 päivää nopeampia kuin käsittelyaikamme vuosi sitten. Uudet eläkkeet menevät maksuun tavoiteajassa eli alle 4 päivässä päätöksenteosta.

Vakavaraisuus vahvistui entisestään vuoden aikana, ja vakavaraisuuspääoma oli vuoden lopussa 11,5 (10,2) miljardia euroa. Varma on ollut vakavaraisin työeläkeyhtiö finanssikriisin jälkeen, ja vakavaraisuutemme on yhtiön historian korkeimmalla tasolla.

Maksutulo on kehittynyt vahvasti viimeisen viiden vuoden aikana. Asiakkaamme arvostavat erityisesti laadukkaita palveluitamme ja vahvaa työeläkealan osaamistamme. Vuoden 2017 TyEL-siirtoliikkeen nettotulos oli 48 (43) miljoonaa euroa, mikä oli toimialan paras ja yksi yhtiön parhaista.

Varma hoitaa eläketurvaa tehokkaasti. Käytimme liikekuluihin varatuista rahoista 67 (72) % eli 89,4 (100,6) miljoonaa euroa. Varma on tehokkain työeläkeyhtiö, mikä yhdessä vahvan vakavaraisuuden kanssa takaa alan kilpailukykyisimmät asiakashyvitykset.

Maksutulo on vahvistunut viisi vuotta peräkkäin. Asiakkaat arvostavat laadukkaita palveluitamme ja vahvaa osaamistamme.



Varman strategia ja tavoitteet

Strategiset teemat

Yksi Varma asiakasta varten

Rohkeus kokeilla

Yrittäjyyttä kannustava

Vastuullinen Varma

Arvot

Ilolla ja intohimolla

Luotettavasti

Kestävästi

Rohkeasti

Operatiiviset tavoitteet

Eläkepalvelujen laatu

Maksutulo

Vakavaraisuus

Tehokkuus

Muutostrendit

Digitalisaatio

Väestön ikääntyminen

Muuttuva työ

Talouden ja yritysten rakennemuutos

Uudistuneet arvot

Vuoden 2017 aikana kiteytyivät Varman uudet arvot. Ne ovat rohkeasti, luotettavasti, kestävästi. Ilolla ja intohimolla.

Rohkeasti: Uskallamme tehdä asioita uusilla tavoilla yhdessä asiakkaidemme kanssa. Rohkeutemme syntyy luottamuksesta, yhteistyöstä ja vahvasta osaamisesta.

Luotettavasti: Toimimme avoimesti ja suorasekkäisesti. Pidämme asiakkaille, kumppaneille ja toisillemme antamamme lupaukset.

Kestävästi: Kehitämme jatkuvasti vastuullisia toimintatapojamme. Meille kestävyys tarkoittaa pitkäjänteisiä valintoja eläkkeiden turvaamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi.

Teemme työtä ja toteutamme arvoja arjessa ilolla ja intohimolla.

Lue lisää osiosta Vastuu varmalaisista



TOIMINTA- YMPÄRISTÖ

Vahva talousvuosi siivitti Varman hyvään tulokseen

Talouden ja työllisyyden elpyminen tukevat eläkkeiden rahoittamista ja työeläkejärjestelmän kestävyyttä. Talouden kriisivuodet osoittivat, että vahva työeläkejärjestelmä luo vakautta.

Suomen talous on odotettua vireämmässä kasvussa. Vahva globaali talouskehitys tuki Suomen talouden nousua. Suomi on pieni avotalous, jolle on erityisen tärkeää vahva vientikysyntä. Yritysten kohentuneet odotukset ja luottamus tulevaisuuteen lisäävät niiden halua investoida ja rakentaa toimintansa Suomessa.

Globaalisti kasvu on jatkunut pitkään, kasvun pohja on laajentunut ja tuotantokuilut kaventuneet. Positiivisen vireen odotetaan jatkuvan lähivuosina, mutta vauhti tasaantuu.

**Kriisivuodet
osoittivat, että
työeläkejärjestelmä
luo vakautta.**



Talouden vahvistuminen tukee työeläkkeiden kestävyyttä

Suotuisa pääomamarkkinakehitys siivitti Varman vahvaan tulokseen.

Kurssikehityksen taustalla olivat yritysten hyvät tulokset ja suotuisat tulevaisuuden odotukset. Poliittiset riskit eivät lisänneet epävarmuutta markkinoilla vuonna 2017. Keskuspankit ottavat askeleita rahapolitiikan normalisoinnissa.

Eläkesijoittajalle toimintaympäristö on vuoden 2017 vahvasta kehityksestä huolimatta varsin vaativa. Yhtäjaksoinen kurssinousu on jatkunut pitkään. Varman vahva osaaminen sijoitusvarallisuuden huolellisessa hajauttamisessa ja riskien hallinnassa ovat kilpailuetuja haastavassa toimintaympäristössä.

Yksityisellä sektorilla osa eläkemaksuista rahastoidaan tulevia eläkkeitä varten. Hyvät sijoitustuotot lievittävät kustannuspaineita, joita kasvavat eläkemenot aiheuttavat. Niin kutsuttua osaketuottosidonnaista osuutta vastuuelan tuottovaatimuksesta nostetaan 20 %:iin asteittain vuodesta 2017 alkaen. Uudistuksella parannetaan mahdollisuuksia hyvien sijoitustuottojen tavoitteluun.

Korkea työllisyysaste välttämätöntä hyvinvoinnin rahoittamiseksi

Suomen talouden elpyminen näkyi viimein myös työllisyyden paranemisena. Eläkkeiden rahoittamisen kannalta palkkasumman kasvu on tärkeää, sillä pääosa eläkkeistä rahoitetaan kunakin vuonna maksetuilla työeläkemaksuilla.

Väestön ikääntyminen kasvattaa eläkemenoja ja painetta julkistaloudelle. Nykyistä pidemmät työurat ovat välttämättömiä paitsi eläkkeiden rahoittamiseksi myös julkistalouden kestävyysvajeen umpeen kuromiseksi.

Eläkelainsäädäntö uudistui vuoden alussa – tavoitteena pidemmät työurat

Varma valmistautui pitkäjänteisesti muutoksiin yhteistyössä asiakkaidensa kanssa. Tieto oman eläkkeen karttumisesta ja ymmärrys työssä jatkamisen vaikutuksista eläketasoon ovat oleellisia, kun tavoitellaan työurien pidentymistä. Varma on kehittänyt henkilöasiakkaiden sähköisiä palveluita ja panostaa eläkeaikomuksiin puntarovien vakuutettujen neuvontaan. Päätös eläkkeelle jäämisestä on yksittäiselle ihmiselle elämän suurimpia taloudellisia ratkaisuja.

Työurat pidentyvät työpaikoilla

Talouden virkominen selkeyttää viimein tulevaisuuden näkymiä. Niin yritysraenteet, työn tekemisen tavat kuin tuotantoalustat muuttuvat. Samaan aikaan kun bisnesmalleja uudistetaan ja teknologia muuttaa työn tekemisen tapoja, työvoima ikääntyy ja työuria pitäisi saada pidennettyä. Tämä ei aina ole helppo yhtälö.

On tärkeää, että tavoitteita pitkistä työurista tuetaan työpaikoilla. Varma on vahva työeläkekuntoutuksen ja työkykyjohtamisen kumppani. Varma panostaa tiedolla johtamiseen niin, että työkykyyn vaikuttavat kehityspolut tunnistetaan henkilötasolla ja yrityksen kannalta, kun liiketoiminta kehittyy ja muuttuu. Pidemmistä työurista ja parantuneesta työkyvystä hyötyvät vakuutetut työntekijät, yritykset, eläkejärjestelmä ja sitä kautta koko yhteiskunta.

Päätös eläkkeelle jäämisestä on yksi ihmisen suurimmista taloudellisista ratkaisuista.

Suomen eläkejärjestelmä paras hallinnon luotettavuudessa ja läpinäkyvyydessä

Suomen eläkejärjestelmä sijoittui vuoden 2017 Melbourne Mercer Global Pension Index -arvioinnissa viidenneksi, kun arvioitiin 30 maan eläkejärjestelmiä.

Tarkastelussa olivat eläkejärjestelmän kestävyys, eläkkeiden riittävä taso ja eläkejärjestelmän hallinnon luotettavuus. Suomen eläkejärjestelmän osalta hallinnon luotettavuus ja läpinäkyvyys arvioitiin jo neljättä kertaa vertailun parhaaksi.

Varman perustehtävä: Eläkkeiden turvaaminen

Varman tavoitteet	Eläkepalvelujen laatu	Vakavaraisuuden vahvistaminen ja säilyttäminen	Maksutulon kehitys	Tehokkuus
<p>TOIMINTAYMPÄRISTÖ HAASTAA</p> 	<ol style="list-style-type: none"> Digitalisaatio ja työelämän murros muuttavat palveluita ja asiakkaiden palveluntarpeita reaaliaikaisemmiksi. Eläketiedon on kuljettava katkeamattomana vanhoista järjestelmistä uusiin. Lakimuutokset määrittävät pitkän aikavälin suunnitelmia. 	<ol style="list-style-type: none"> Pitkän tähtäimen tuottovaatimuksiin vastataan nollakorkoympäristössä lisäämällä riskiä hajautetusti ja hallitusti. Keskuspankkien rahapolitiikan muutosten ennakoiminen. Varautuminen poliittisista riskeistä aiheutuviin markkinareaktioihin. 	<ol style="list-style-type: none"> Työelämän ja yritysten rakennemuutos: yrittäjämäinen työ lisääntyy ja työtä tehdään enemmän pienissä yrityksissä. Työeläkealan ja -lainsäädännön on muututtava yhteiskunnan mukana. <p>Varma on perinteisesti ollut suurten yritysten eläkevakuuttaja. Tavoitteena on vahvistaa asemaa yrittäjien ja kasvavien yritysten eläkevakuuttajana.</p> <ol style="list-style-type: none"> Suomen ikärakenne ja eläköityvien ihmisten määrä suhteessa työssä käyviin. Toimialan kilpailukenttä muuttuu. 	<ol style="list-style-type: none"> Tulorekisteri mahdollistaa entistä reaaliaikaisemman palvelun. Kilpailutilanteen muutos korostaa tehokkuusvaatimuksia entisestään. Varma on nyt selkeästi tehokkain työeläkeyhtiö.
<p>UUSIA MAHDOLLISUUKSIA</p> 	<ol style="list-style-type: none"> Ohjelmistorobotiikalla tehostetaan ja nopeutetaan eläkehakemusten käsittelyä ja päätöksentekoa. Robotiikan käyttöä laajennetaan ketterillä digitaalisilla ratkaisuilla. Legal Designin eli juridisen palvelumuotoilun avulla eläkepääöksistä tehdään selkeämpiä ja ymmärrettävämpiä. Kohtaamiset asiakkaiden kanssa. Eläkepalveluiden käyttäjät ovat useimmiten iäkkäitä ihmisiä ja eläketurvaan liittyvät asiat ovat monimutkaisia. Ihmisten toimeentuloon liittyvissä asioissa kaivataan yhä henkilökohtaista palvelua ja neuvontaa. Tulorekisteri nopeuttaa eläkehakemusten päätösprosessia reaaliaikaisemmaksi. 	<ol style="list-style-type: none"> Vastuullinen sijoittaminen on tapa turvata sijoitusten tuottoa pitkällä aikavälillä. Sillä varmistetaan, että riskit ja mahdollisuudet huomioidaan laajasti sijoituspäätösten teossa. Vastuullinen sijoittaminen laajentaa sijoituskohteen analyysia. Eläkesijoittajan on arvioitava esim. ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä pitkällä aikavälillä. Vastuullisuus laajentaa mahdollisuuksia sijoittaa esim. yrityksiin, jotka hyötyvät ilmastonmuutoksen hillinnästä. Varmalla on vahva kokemus vaihtoehtoisista sijoituksista riskien hajauttajana. Uusia sijoitusvaihtoehtoja tutkitaan ja arvioidaan aktiivisesti. 	<ol style="list-style-type: none"> Tulorekisteri mahdollistaa reaaliaikaisten palvelujen kehittämisen. Varman on tunnistettava, mihin asiakkaan prosesseihin muutos vaikuttaa. 	<ol style="list-style-type: none"> Tulorekisteri mahdollistaa reaaliaikaisten palvelujen kehittämisen ja tarjonnan sekä nopeuttaa asiakkaan vakuuttamiseen liittyvää työtä. Reaaliaikaisen laskutuksen kehittäminen mahdollistaa asiakkaalle nykyistä paremman ennustettavuuden ja vähentää käsittelyyn vievää aikaa myös Varmassa.

Varman tavoitteet	Eläkepalvelujen laatu	Vakavaraisuuden vahvistaminen ja säilyttäminen	Maksutulon kehitys	Tehokkuus
<p>ONNISTUMISET</p> 	<p>1. Käsittelemme kaikkien eläkeläjien hakemukset alan keskiarvoa nopeammin. Ohjelmistorobotiikka oli yksi onnistumisen tekijöistä: 6 päivää nopeampi kuin alan keskiarvo ja 7 päivää nopeampi kuin Varmassa vuosi sitten.</p> <p>2. Suomen paras asiakaspalvelu: Varma sijoittui Asiakkaan ääni -tutkimuksessa Eläkepalveluilla 1. ja Vakuutuspalveluilla 5. sijalle.</p> <p>3. Eläkkeet maksetaan lähes aina tavoiteajassa eli alle 4 päivässä päätöksenteosta. Vireillä olevien hakemusten jono on kaikkien aikojen lyhyin.</p> <p>4. Digitaalisten palveluiden käyttö kasvaa jatkuvasti. Omien eläkeasioiden hoitaminen verkossa kasvoi 57 %.</p>	<p>1. Vakavaraisuus on vahvistunut entisestään ja on yhtiön historian korkeimmalla tasolla.</p> <p>2. Sijoitusten tehokas hajauttaminen: tuottoa kertyi tasaisesti eri omaisuusluokista.</p> <p>3. Vastuullisen sijoittamisen kehittäminen eteni kattavasti kaikissa sijoituslajeissa.</p>	<p>1. Varma menestyi hyvin vuoden 2017 työeläkeyhtiöiden välisellä vakuutusten siirtokierroksella. Varmalle siirtyvä vakuutusmaksu on Työeläkevakuuttajat TELA ry:n tilastojen mukaan 48 miljoonaa euroa. Viimeisen 5 vuoden aikana Varmaan siirtyneiden vakuutusmaksujen määrä on noin 200 miljoonaa euroa.</p>	<p>1. Varma on työeläkealan selvästi tehokkain yhtiö. Käytimme liikekuluihin tarkoitettuista vakuutusmaksuista 67 (72) %, mikä on yhtiön kaikkien aikojen paras. Vahva vakavaraisuus ja toiminnan tehokkuus vahvistavat työeläkejärjestelmän kestävyyttä.</p> <p>2. Uuden ketterän ja modernin työkalutuurin jalkauttaminen varmalaisille kannustaa etätöiden tekemiseen, joustavan työajan hyödyntämiseen sekä toiminnan kehittämiseen rohkein kokeiluun.</p> <p>3. Prosessien kehittäminen ja työtapojen yhtenäistäminen mm. Leanin keinoin.</p>
<p>VARMAN RATKAISUT</p> 	<p><u>Varmassa saa Suomen parasta asiakaspalvelua</u></p>	<p><u>WWF: Varman osakesalkku 2 asteen ilmastotavoitteen mukainen</u></p>	<p><u>Ohjelmistorobotiikka aloitti työt Varman eläkekäsittelyssä</u></p>	<p><u>Varman uusi työkalutuuuri tukee tulokellisuutta</u></p>
<p>VUODEN 2018 PAINOPISTEALUEET</p> 	<p>Ohjelmistorobotiikan monipuolinen hyödyntäminen</p>	<p>Valmistautuminen tulorekisterin käyttöön ottoon vuoden 2019 alussa</p>	<p>Panostamme aiempaa vahvemmin pieniin ja kasvaviin yrityksiin</p>	<p>Alan tehokkain toimija</p>

VASTUULLINEN VARMA

Vastuullisuus on erottamaton osa Varman perustehtävää, eläkkeiden turvaamista. Vastuullinen Varma on myös keskeinen tema strategiassamme.

Vastuullinen liiketoiminta tarkoittaa Varmalle ennen kaikkea vakavaraisuuden turvaamista, eläketurvan sujuvaa toimeenpanoa ja työkyvyn tukemista. Varmassa vastuullisuus on kiinteä osa sijoitustoimintaa ja omistajakäytäntöjä. Kannamme huolta myös ilmastonmuutoksen hillitsemisestä, varmalaisien työhyvinvoinnista sekä kustannustehokkaasta ja eettisestä liiketoiminnasta.

Vastuullisuuden visiossamme vastuullisuus on osa Varman arkea ja liiketoimintaa. Kerromme aktiivisesti, mitä vastuullisuus meille tarkoittaa ja miten vastuullinen toimintamme näkyy yhteiskunnassa.

Varman strategiassa vuosille 2016–2020 vastuullisuus on nostettu yhdeksi keskeiseksi painopistealueeksi. Tavoitteenamme on olla työeläkealan vastuullisin toimija.

Yritysvastuuohjelma perustuu olennaisuusarvioon

Rakensimme Varman yritysvastuuohjelman syksyllä 2015. Sen pohjaksi teimme olennaisuusarvion, jonka tarkoituksena oli tunnistaa Varman kannalta merkittävimmät vastuullisuus-tekijät. Halusimme kuulla sidosryhmiemme odotuksia vastuullisuudesta sekä analysoida vastuullisuusasioiden liiketoimintavaikutuksia.

Sidosryhmätutkimus tehtiin loka-kuussa 2015. Kysely lähetettiin sähköpostilla 28 075 henkilölle, joka edustivat 11 ennalta määriteltyä sidosryhmää: yrittäjiä, asiakasyritysten edustajia, henkilöasiakkaita, toimitila-asiakkaita, kumppaneita ja palveluntarjoajia, Varman hallinnon edustajia, toimialan organisaation tai järjestön edustajia, työmarkkinajärjestön edustajia, lainsäätäjiä, varmalaisia sekä median edustajia.

Verkkokyselyyn vastasi 1 168 henkilöä. Lisäksi 14 sidosryhmäedustajaa haastateltiin henkilökohtaisesti – heidän joukossaan oli johtoryhmän ohessa edustajia hallituksesta, viranomaisista ja henkilöstöstä.

Sidosryhmien odotuksia käytiin läpi johdon vastuullisuustyöpajoissa marras- ja joulukuussa 2015. Niissä sidosryhmien esiintuomia näkökohtia työstettiin ja priorisoitiin sen mukaan, millainen vaikutus niillä on Varman liiketoimintaan. Työn pohjalta muodostui olennaisuusmatriisi, josta ilmenevät sidosryh-

mien tärkeimmiksi nostamat teemat ja niiden merkittävyys Varman toiminnalle. Matriisin pohjalta rakennettiin Varman yritysvastuuohjelma painopisteineen, mittareineen ja toimenpiteineen.

Kirkastimme yritysvastuuohjelmaamme johtoryhmän workshopissa

alkuvuonna 2017, jolloin sovimme myös vuoden kehityshankkeista. Yritysvastuuohjelma hyväksytään aina Varman hallituksessa.

Vastuullisuuden toimintaympäristössä ja siihen liittyvässä sääntelyssä on tapahtunut paljon sen jälkeen, kun loimme yritysvastuuohjelmaamme

vuonna 2015. Sen takia teemme vuonna 2018 uuden sidosryhmä-analyysin, jonka pohjalta uudistamme yritysvastuuohjelmaamme.

Vastuullinen Varma

Vastuullisuus on osa Varman strategiaa ja liiketoimintaa. Kehitämme jatkuvasti vastuullisia toimintatapojamme. Tavoitteenamme on olla työeläkealan vastuullisin toimija.



EETTINEN JA LÄPINÄKYVÄ LIIKETOIMINTA

Kehitämme vastuullisia toimintatapoja mm. asiakastyössä ja toimitusketjussa.



KUSTANNUSTEHOKAS VAROJEN KÄYTTÖ

Huolehdimme asiakkaidemme työeläketurvasta tehokkaasti.



AVOIN JA PROAKTIIVINEN VIESTINTÄ

Kerromme avoimesti ja aloitteellisesti toiminnastamme. Eläkevarojen käyttö on läpinäkyvää.



VASTUU VARMALAISISTA

Huolehdimme varmalaisien työhyvinvoinnista ja kehitämme innostavaa ja tasapuolista työ kulttuuria.



VASTUULLISUUS SIOITUSTOIMINNASSA

Vastuullisuus on erottamaton osa sijoituspäätöksiä ja omistajaohjausta.



ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄ

Kevennämme CO₂-jalanjälkeä sijoituksissa ja omassa toiminnassamme.

Turvaamme eläkkeet

Vakavaraisuuden turvaaminen



Sijoitamme tuottavasti ja turvaavasti. Vahva vakavaraisuus turvaa eläkkeet.

Eläketurvan laadukas toimeenpano



Asiointi on sujuvaa, ja asiakkaat saavat päätökset viivytyksettä.

Työkyvyn tukeminen ja työurien pidentäminen



Työkykyjohtamisen ja kuntoutuksen palvelut ehkäisevät työkyvyttömyyttä ja alentavat työkyvyttömyyskustannuksia.

Vastuullisuus näky organisaatiossa

Vastuullisuus sai vuoden 2016 alusta edustajansa myös Varman johtoryhmään, kun yhtiössä aloitti uusi HR:stä, vastuullisuudesta ja viestinnästä vastaava johtaja. Johtoryhmä käsittelee kaikki merkittävimmät vastuullisuuden kehittämiseen liittyvät projektit ja päätökset. Varman hallitus käsittelee yritysvastuuohjelman lisäksi yhtiön merkittävimmät vastuullisuuslinjaukset. Vuonna 2017 hallitus mm. hyväksyi Varman omistajaohjauksen periaatteet, toimittajien yritysvastuuvaatimukset ja päivitykset eettisiin liiketoiminta-ohjeisiimme.

Varmassa on yritysvastuupäällikkö, joka koordinoi vastuullisuuteen liittyviä toimenpiteitä ja vastuullisuusviestintää. Lisäksi sijoitustoiminnossa työskentelee vastuullisen sijoittamisen johtaja ja analyytikko. Vastuullisen sijoittamisen johtaja koordinoi ja kehittää vastuullista sijoittamista eri omaisuuslajeissa sekä vastaa sijoituspäätöksistä kestävä kehityksen osakesalkussa.

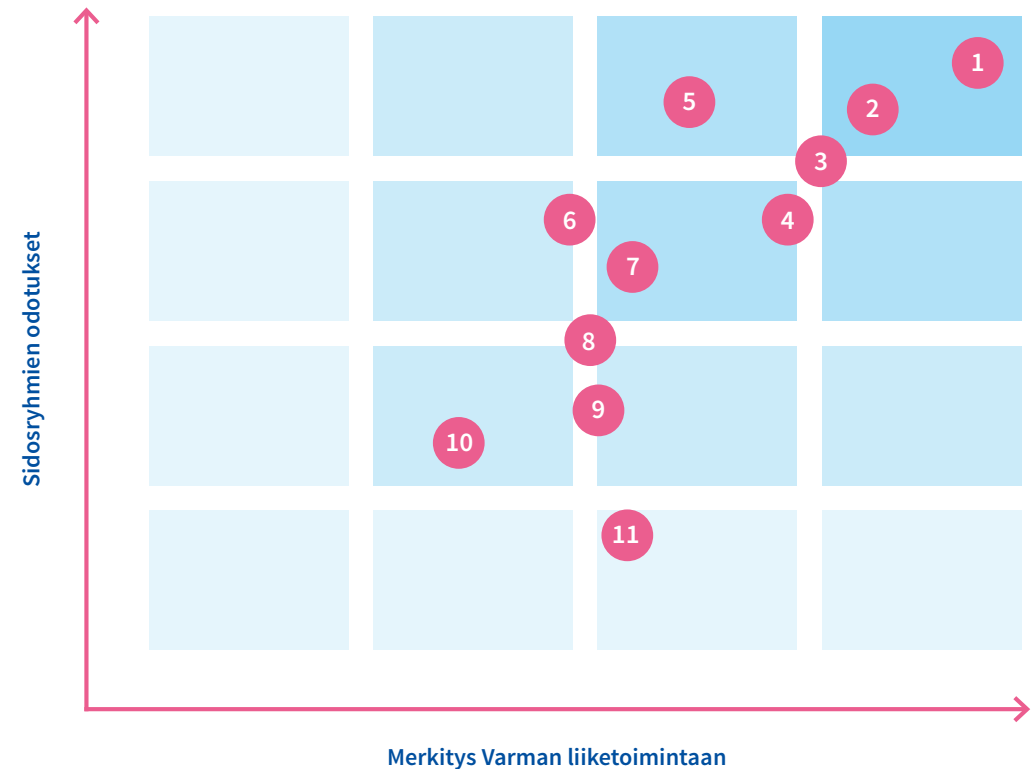
Lisäksi joukko asiantuntijoita ympäri organisaatiota kehittää omassa liiketoiminnossaan vastuullista liiketoimintaa ja muodostaa epämuodollisen yhteistyöverkoston, joka kokoontuu tarpeen tullen ketterästi eri teemojen

ympärille; esimerkiksi vuonna 2017 toimitusketjun vastuullisuuden kehittämiseen osallistui varmalaisia ympäri organisaatiota.

Vastuullisten toimintatapojen kehittämiseen keskittyy Varmassa kaksi työryhmää, Green Office -tiimi ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä. Green Office -tiimin tehtävänä on koordinoida Varman omaa ympäristöohjelmaa, ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusryhmä puolestaan paneutuu varmalaisien tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.

Teemme 2018 uuden sidosryhmäanalyysin, jonka pohjalta uudistamme yritysvastuuohjelmaamme.

Yritysvastuun olennaiset asiat matriisissa



1. Vakavaraisuuden turvaaminen
2. Eläketurvan häiriötön toimeenpano
3. Avoin ja proaktiivinen viestintä
4. Työkyvyn tukeminen ja työurien pidentäminen asiakasyrityksissä
5. Liiketoiminnan ja hallinnon läpinäkyvyys ja avoimuus
6. Vastuullisuus sijoitustoiminnassa

7. Ilmastonmuutoksen hillintä
8. Ympäristönäkökohtien huomioiminen omassa toiminnassa ja toimitusketjussa
9. Varmalaisten työhyvinvointi ja osaaminen
10. Harmaan talouden torjuminen
11. Yrittäjyyden tukeminen

Lue Varman vastuullisuudesta lisää verkkosivuiltamme >

VASTUU ELÄKEVAROISTA

Vahva vakavaraisuus on Varmalle strateginen valinta, ja vakavaraisuuden turvaaminen on myös yritysvastuumme kivijalka. Vaalimalla vakavaraisuutta varmistamme, että eläkevastuut on katettu lain edellyttämällä tavalla.

VAHVA VAKAVARAISUUS TURVAA ELÄKKEET

Vastuu eläkkeistä on pitkäaikainen. Pyrimme saamaan sijoituksillemme parhaan mahdollisen tuoton hallitulla riskiprofiililla, jotta voimme turvata eläkkeiden maksamisen.

Vahva vakavaraisuus ylläpitää luottamusta eläketurvaan ja ehkäisee parempien sijoitustuottojen avulla työeläkemaksujen kovimpia nousupaineita.

Vahva vakavaraisuuspääoma toimii sijoitustoiminnan riskipuskurina ja suojaa pääomamarkkinoiden heilahteluilta. Vahva vakavaraisuus myös antaa mahdollisuuden tavoitella parempaa tuottoa riskipitoisempien ja tuotto-odotukseltaan parempien sijoitusten avulla.

Vakaa maksutulokehitys turvaa eläkkeiden maksun

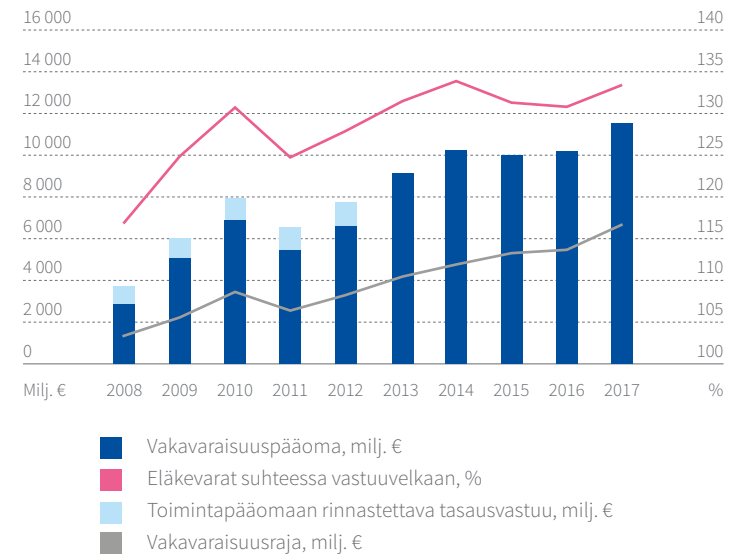
Työeläkemaksuilla maksetaan eläkkeet, ja osa rahastoidaan tulevia eläkkeitä varten. Työnantajilta ja työntekijöiltä kerätyistä työeläkemaksuista valtaosa kuluu samana vuonna maksettaviin eläkkeisiin. Maksutulokehityksellä on siksi tärkeä rooli eläkkeiden turvaamisessa. Vuonna 2017 Varman vakuutusmaksutulo oli 4,9 (4,7) miljardia euroa eli 4,1 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

Menestyimme hyvin vuoden 2017 työeläkeyhtiöiden välisissä asiakas-siirroissa, joissa koko vuoden nettotulos maksutulolla mitattuna TyEL-vakuutuksessa oli 48 (43) miljoonaa euroa.

Työeläke on keskeinen osa suomalaista sosiaaliturvaa. Varma maksoi vuonna 2017 eläkkeitä 5,5 (5,3) miljardia euroa noin 342 600 (340 100) eläkkeensaajalle.

Vahva vakavaraisuus ylläpitää luottamusta eläketurvaan ja ehkäisee parempien sijoitustuottojen avulla työeläkemaksujen kovimpia nousupaineita.

Vakavaraisuus 2008–2017 (%)



15 suurinta osakesijoitusta

	milj. €	Varman omistusosuus osakkeista, %
Sampo Oyj	1 368,6	5,35
Wärtsilä Oyj Abp	538,1	5,20
Kojamo Oyj	343,2	16,98
Nordea Bank AB	301,3	0,74
Nokia Oyj	222,5	0,98
KONE Oyj	181,7	0,83
Terveystalo Oyj	170,9	15,01
Elisa Oyj	169,6	3,10
Nokian Renkaat Oyj	142,2	2,75
Stora Enso Oyj	131,7	1,27
Huhtamäki Oyj	128,8	3,42
Technopolis Oyj	125,8	19,04
Metsä Board Oyj	122,8	4,85
Atrium Ljungberg AB	107,3	6,09
Metso Oyj	105,3	2,46

Sijoitamme Suomeen 11,8 miljardia euroa

Varman sijoituksista 26 % eli 11,8 miljardia on sijoitettu eri muodoissa suomalaisen yhteiskuntaan.

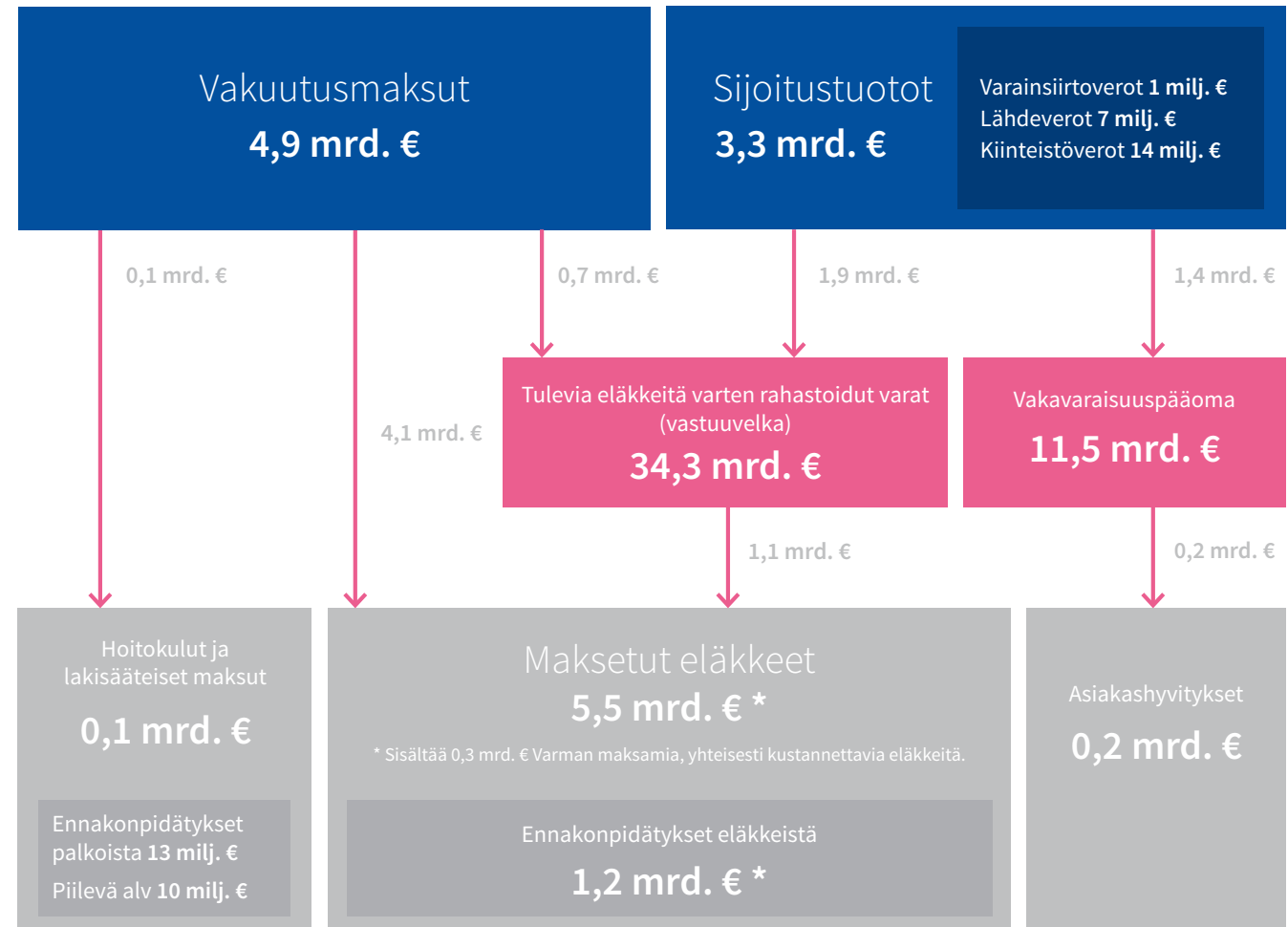
Olemme merkittävä sijoittaja suomalaisissa yrityksissä ja sitä kautta mukana suomalaisen elinkeinoelämän pitkän aikavälin kehityksessä. Varma voi olla osakesijoittaja suomalaisessa yrityksessä, rahoittaja eri lainainstrumenteilla tai kiinteistön omistaja.

Raportoimme tuloksestamme neljännesvuosittain, ja tuoreimmat tiedot löytyvät verkkosivuiltamme.

Tulostiedot ja sijoitukset >

Varman sijoituksista 26 % eli 11,8 miljardia on sijoitettu eri muodoissa suomalaiseen yhteiskuntaan.

Varman rahavirrat sisältäen verot



VARMAN VEROJALANJÄLKI

Verojalanjälkemme muodostuu Varman toiminnan verojen lisäksi sijoituskohteinamme olevien yritysten veronmaksusta.

Sijoitukseen liittyviä veroja Varma maksoi vuonna 2017 yhteensä 22 miljoonaa euroa, johon sisältyi varainsiirtoveroa 1, kiinteistöveroa 14 ja lähdeveroja 7 miljoonaa euroa.

Liikekuluihin sisältyvä piilevä arvonsäilyvero oli 10 miljoonaa euroa.

Varma maksoi vuonna 2017 eläkkeitä 5,5 miljardia euroa, josta eläkkeensaajat maksoivat ennakonpidätyksinä 1,2 miljardia euroa tuloveroja. Työntekijöidemme palkoista maksoimme 13 miljoonaa euroa ennakonpidätystä.

Verotuksen läpinäkyvyys tärkeää

Vastuullisen sijoittamisen periaatteissamme on kuvattu Varman yleisen tason linjaus veronmaksun vastuullisuudesta. Suhtaudumme torjuvasti toimiin, joilla pyritään liiketoiminnallisten tavoitteiden sijasta hankkimaan lain tarkoituksen vastaisia veroetuja. Varma ei osallistu aggressiiviseen verosuunnitteluun.

Noudatamme sijoituksissa kunkin sijoitusmaan veropolitiikkaa kansainvälisiä verosääntöjä soveltaen. Mikäli verolait eivät anna selkeää ohjausta, ovat johtavina periaatteinamme varovaisuus ja verotuksen läpinäkyvyys.

Periaatteenamme on myös välttää sijoitustuottojen kaksinkertainen verotus, joka johtaisi Varman sijoitusten alhaisempaan tuottoon ja on siten sijoitustoiminnan perimmäisen tuototavoitteen vastainen. Rahastosijoittamisessa kaksinkertaisen verotuksen välttäminen tarkoittaa sitä, että ulkomailla saadut pääomavoitot tuloutuvat täysimääräisenä Suomeen. Edellytämme, että pääoma- ja hedgerahaston kotipaikka osallistuu viranomaisten väliseen verotustietojen vaihtoon.

Kansainvälinen verosääntely ja automaattinen tiedonvaihto antavat valtioille paremmat edellytykset periaatteellisen yhteisöveron. OECD-maiden Base Erosion and Profit Shifting -projektin (BEPS) tarkoituksena on veronkiertämisen ja verovilpin torjunta. Tavoitteena on lisätä avoimuutta ja oikean tiedon saatavuutta varhaisessa vaiheessa. BEPS-regulaatio ei koske työeläkeyhtiöitä, mutta listatut yhtiöt raportoivat yhteisöveronsa maittain jo vuoden 2017 tilinpäätöksissään. Varma maksaa tuloveroa vain Suomeen, sillä harjoitamme työeläkevakuuttamista vain Suomessa.

Varma maksaa tuloveroa vain Suomeen, koska harjoitamme työeläkevakuuttamista vain kotimaassa.



SIJOITUSVUOSI 2017

Vahvaa sijoitustuottoa kohenevan talouskasvun ympäristössä.

Varman kaikki omaisuuslajit tuottivat positiivisesti, ja sijoitusten vahva tuotto korreloi suoraan talouden kanssa. Maailmantalouden kasvun piristymisen myötä osakemarkkinat ovat nousseet maailmanlaajuisesti. Samalla vaimeaksi jäänyt inflaatiokehitys on pitänyt keskuspankkien rahapolitiikan hyvin elvyttävänä. Markkinoiden kehitys oli vuonna 2017 edellisvuosia rauhallisempaa. Lisäksi sijoitusten monipuolinen hajautus on vaimentanut markkinaliikkeistä koituneita riskejä ja tuottoa on kertynyt tasaisesti eri omaisuusluokista.

Varman sijoitusten arvo nousi 45,4 (42,9) miljardiin euroon ja vakavaraisuuspääoma nousi 11,5 (10,2) miljardiin euroon. Vahvan sijoitustuoton myötä Varman vakavaraisuus nousi korkealle 133,5 (130,9) %:in tasolle.

Tasaista tuloskehitystä tehokkaalla hajautuksella

Varman sijoitusten tuotto oli hyvä 7,8 (4,7) % eli 3,3 miljardia euroa. Sijoitusallokaatiossa korkosijoitusten osuus oli 28 %, osakesijoitusten 46 %, kiinteistöjen 8 % ja muiden sijoitusten 20 %. Johdannaisten vaikutus oli -1 %.

Varman sijoituksista parhaiten tuottivat osakesijoitukset, jotka hyötyivät

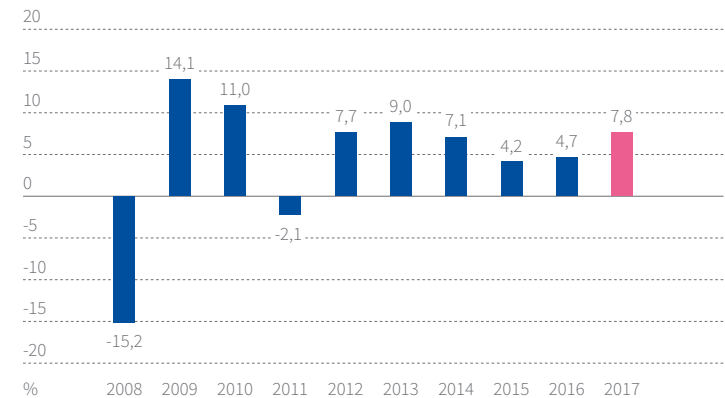
talouskasvun elpymisen vauhdittamasta osakemarkkinoiden noususta. Noteerattujen osakkeiden tuotto oli 11,6 (4,5) %, pääomasijoitusten 7,9 (11,2) % ja noteeraamattomien osakesijoitusten 18,5 (23,7) %.

Korkosijoitusten tuotto on ollut erinomainen 3,7 (4,2) % suhteutettuna markkinakorkojen matalaan tasoon. Yrityslainojen luottomarginaalien kaventuminen talouskasvun elpymässä on parantanut korkosijoitusten tuottoa. Lainasaamisten tuotto oli 2,2 (4,2) %, julkisyhteisöiden joukkovelkakirjojen 4,0 (1,8) %, muiden yhteisöjen joukkovelkakirjojen 6,2 (7,8) % ja muiden rahoitusmarkkinavälineiden -1,9 (-0,4) %.

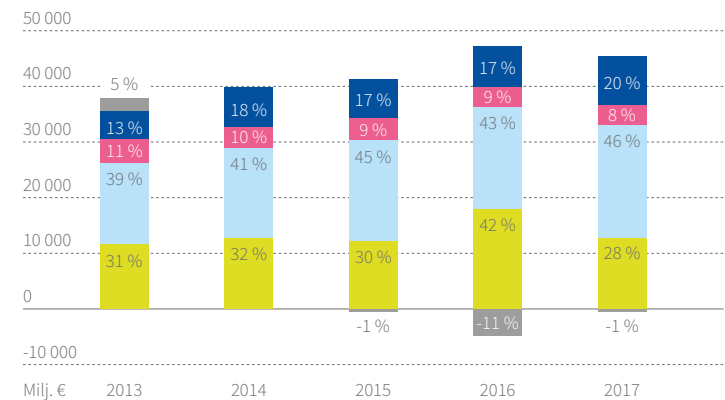
Kiinteistösijoitusten tuotto oli 4,9 (-0,9) %. Suorien kiinteistösijoitusten tuotto oli 2,9 (-2,6) % ja kiinteistösijoitusrahastojen 12,0 (6,8) %. Kiinteistösalkun kehittäminen jatkui vuoden

Varmalla oli erittäin vahva vuosi: sijoitukset tuottivat 7,8 % eli 3,3 miljardia euroa.

Sijoitusten tuotto (%)



Sijoitukset (milj. €)



aikana toteutuneiden myyntien ja uusien koti- ja ulkomaisten sijoitusten myötä. Myös vuokraus- ja kiinteistö-kehitystoiminta oli vuoden aikana menestyksekkästä. Vuoden aikana käynnistyi mm. Flamingon hotellilaajennus ja Kalasataman Kampuksen rakentaminen eteni suunnitellusti.

Muiden sijoitusten tuotto nousi 9,3 (5,3) %:iin. Muut sijoitukset koostuvat pääosin hedgerahastoista sekä pienehköstä hyödykepositiosta. Hedgerahastojen tuotto nousi 8,5 (5,6) %:iin markkinoiden riskipreemioiden kaventuessa vuoden aikana. Varman hedgesijoitusten tuotto on erittäin hyvä pitkältä ajalta, ja tuoton heilunta on ollut hyvin vähäistä.

Varmalla on dollarimääräisiä sijoituksia erityisesti osake- ja hedgerahastosijoituksissa sekä yritysten joukko-velkakirjalainoissa. Sijoituspolitiikan mukaisesti osa valuuttakurssiriskistä on suojattu. Kesän 2017 aikana Yhdysvaltain dollarin merkittävä heikentyminen on hieman huonontanut Varman kokonaistulosta. Valuuttatulos sisältyy eri omaisuusluokkien sijoitustuottoon.

Sijoitusten viiden vuoden keskimääräinen nimellistuotto oli vuoden 2017 lopussa 6,5 % ja kymmenen vuoden 4,5 %. Vastaavat reaalityötöt olivat 5,8 ja 3,0 %.

Sijoitustoiminnassa korostuivat vahvan vakavaraisuusaseman turvaaminen, sijoitusten monipuolinen hajauttaminen ja vahva panostus riskienhallintaan.

Varman kaikki omaisuuslajit tuottivat positiivisesti. Osakemarkkinat nousivat globaalisti maailmantalouden piristymisen myötä.

Maailmantalouden kasvu levisi markkinoille

Maailmantalouden kasvu on elpynyt vuoden 2017 aikana laajalla rintamalla. Yhdysvalloissa osakemarkkinoiden kehitystä ovat vauhdittaneet odotukset presidentti Trumpin lupaamista vero-uudistuksista, jotka lopulta hyväksyttiin maan senaatissa ja edustajainhuoneessa joulukuun lopulla. Talouskasvun vahvistumisesta huolimatta inflaatiopaineet ovat loistaneet poissaolollaan. Työllisyysluvut ovat parantuneet Atlantin molemmin puolin, mutta palkkojen nousupaineet ovat jääneet hyvin maltillisiksi. Geopoliittiset riskit ovat ajoittain nousseet esiin Pohjois-Korean ohjuskokeiden myötä, mutta ne eivät ole toistaiseksi vaikuttaneet olennaisesti sijoitusmarkkinoihin.

Euroopassa talouskasvun piristymisen on jäänyt useiden poliittisten tapahtumien varjoon. Vuoden 2017 aikana vanhalla mantereella on kannettu huolta Alankomaiden, Ranskan ja Saksan vaalien sekä Britannian EU-eron vaikutuksista koko maanosan talouteen ja keskinäiseen kaupankäyntiin. Lisähuolia ovat aiheuttaneet vielä Katalonian kansanäänestys itsenäisyydestä ja Espanjan karut toimet sen estämiseksi.

Kaikesta poliittisesta epävarmuudesta huolimatta talouskasvu on kiihtynyt laajasti koko euroalueella. Myös Suomessa talouskasvu on vahvistunut alkuvuonna elpyneen viennin ja virkeän kotimaisen kysynnän myötä. Ranskan presidentinvaalien aiheuttaman poliittisen epävarmuuden väistyessä euro vahvistui merkittävästi Yhdysvaltojen dollaria vastaan, mikä leikkasi euroissa noteerattujen osakkeiden tuottoja loppuvuoden aikana.

Keskuspankkien rahapolitiikka on pysynyt hyvin elvyttävänä, joskin hidas käänne rahapolitiikassa on tapahtumassa. Yhdysvaltain keskuspankki on nostanut ohjauskorkoaan kolme kertaa vuoden 2017 aikana ja aloittanut taseensa vähittäisen supistamisen lokakuussa. Lyhyet korot ovat nousseet tasaisesti, mutta pitkien korkojen nousua on jarruttanut odotettua heikompi inflaatiokehitys. Myös Euroopan keskuspankki on ilmoittanut aloittavansa määrällisen elvytyksen supistamisen, mutta ohjauskorkojen nostoja ei vielä odoteta vuodelle 2018. Euroalueen valtionlainojen korkotasot ovat edelleenkin huomattavan alhaisia, ja rahamarkkinakorot ovat pysyneet selvästi negatiivisina.

Vuosikymmen lyhyesti

Globaalit poliittiset ja taloudelliset ilmiöt vaikuttavat sijoitusten kehitykseen. Vuonna 2008 maailmaa koetteli finanssikriisi, ja vuosikymmen myöhemmin sijoitukset ovat edelleen herkkiä talouden trendeille ja poliittisille riskeille. Viimeinen vuosikymmen on kuitenkin ollut Varman sijoitusten kannalta nousujohteinen.



VASTUULLINEN SIOJITTAMINEN

Vastuullisuus on osa Varman strategiaa ja kiinteä osa sijoitustoimintaamme.

Vastuullisuus sijoitustoiminnassa tarkoittaa, että sijoittamisessa huomioidaan tuotto-odotuksen rinnalla ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallinnointiin liittyvät kriteerit.

Vastuullisuus on meille tärkeä tavoite pitkän aikavälin sijoittajana ja työeläkeyhtiönä, sillä tekemämme sijoituspäätökset muokkaavat rahoituksen saatavuuden kautta yritysten ja muiden sijoituskohteiden toimintaedellytyksiä.

Sijoittajan näkökulmasta vastuullisuuden huomioiminen ei ole ristiriidassa tuotto-odotuksen kanssa. Vastuullisuus on meille tapa turvata sijoitusten tuotto pitkällä aikavälillä ja samalla keino varmistaa, että riskit ja mahdollisuudet huomioidaan laajasti sijoituspäätösten teossa.

Julkaisimme vuonna 2014 vastuullisen sijoittamisen periaatteet, jotka kattavat Varman koko sijoitusomaisuuden. Varman hallitus on hyväksynyt periaatteet. Niiden lähtökohdana on, että tunnistamme sijoituskohteille olennaiset vastuullisuustekijät, joihin keskitymme.

Vastuullisen sijoittamisen periaatteiden soveltamisesta kerrotaan tarkemmin omaisuusluokkakohtaisissa käytännöissä. Ne on määritelty keskeisiin omaisuusluokkiin eli listattuihin osakkeisiin, yrityslainoihin, pääoma-

sijoituksiin, hedgerahastoihin sekä kiinteistöihin.

Varma sulkee eettisin perustein pois suorista sijoituksistaan yhtiöt, jotka keskittyvät tupakan valmistukseen tai ydinasetuotantoon.

Varma allekirjoitti YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (Principles for Responsible Investment, PRI) vuonna 2011. Raportoimme vuosittain vastuullisesta sijoittamisesta PRI:n periaatteiden mukaisesti.

Julkaisimme vuonna 2016 sijoitusten ilmastopolitiikan, josta voi lukea lisää osiosta Vastuu ympäristöstä – ilmastomuutoksen hillintä sivulta 39 alkaen.

Kansainvälisten sopimusten ja normien noudattaminen

Edellytämme, että listatut pörssiyritykset noudattavat kansainvälisiä normeja ja sopimuksia kansallisen lainsäädännön lisäksi. Tämä tarkoittaa YK:n Global Compact -yhteiskuntavastuualoitteen

Sijoittajan näkökulmasta vastuullisuus ja tuotto käyvät käsi kädessä.



periaatteiden noudattamista. Global Compact -aloitteen periaatteet kattavat YK:n ihmisoikeuksia ja korruptiota koskevat julistukset, ILO:n työelämän konventiot sekä kestävän kehityksen edistämiseksi sovitun Rion julistuksen.

Käytämme normien noudattamisen tarkastamisessa ulkopuolista palveluntarjoajaa, joka käy läpi kahdesti vuodessa Varman suorat listatut osakesijoitukset, listatut yritysainasijoitukset sekä osakerahastot. Sen lisäksi salkunhoitajilla on reaaliaikainen näkymä yritysten päiväkohtaisiin tietoihin.

Saamme palveluntarjoajalta raportin yhtiöistä, jotka ovat vahvistetusti rikkoneet norveja tai joita epäillään rikkomuksista. Sijoitustoiminta päättää yhtiökohtaisesti rikkomusta seuraavista toimenpiteistä, tavoitteista ja siitä, miten tilannetta seurataan. Tavoitteenamme on ennen kaikkea vaikuttaa yhtiöihin havaittujen rikkomusten korjaamiseksi ja toimintatapojen muuttamiseksi. Voimme luopua sijoituksestamme pidemmän vaikuttamisprosessin jälkeen, jos siinä ei saavuteta edellyttämäämme tulosta.

Syyskuussa 2017 normiseulonta kattoi 31 % Varman kaikista sijoituksista. Listatuissa osakesijoituksissa ja listatuissa yritysainasijoituksissa oli vuoden lopussa 1 yhtiö, jolla on vahvistettu ympäristöön kohdistuva rikkomus. Varma on mukana sijoittajien joukkokanteessa kyseistä yritystä kohtaan.

Vastuullisuuden johtaminen ja organisointi sijoitustoiminnossa

Varman hallituksen hyväksymät vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja omaisuusluokakohtaiset käytännöt luovat perustan sijoitustoimintamme vastuullisuudelle. Hallitukselle annettiin tiedoksi myös vuonna 2016 julkaistu ilmastopolitiikka ja vuonna 2017 päivitetty omistajaohjauksen periaatteet.

Vastuullisen sijoittamisen periaatteiden ja käytäntöjen soveltamisesta vastaavat sijoituksista vastaava varoitumisjohtaja ja kunkin omaisuusluokan johtaja. Lisäksi Varmaan nimitettiin vuonna 2017 vastuullisen sijoittamisen johtaja, joka tiiminsä kanssa kehittää ja koordinoi vastuullista sijoittamista eri omaisuuslajeissa sekä vastaa sijoituspäätöksistä kestävän kehityksen osakesalkussa. Vastuullisen sijoittamisen asioita käsitellään säännöllisesti sijoitustoiminnon johtoryhmässä.

Vastuullisuus näkyy myös omistajaohjauksen periaatteissa

Varma kuuluu suurimpiin omistajiin suomalaisissa yhtiöissä. Päivitimme vuonna 2017 omistajaohjauksen periaatteemme, joissa kerromme, mitä odotuksia Varmalla on yhtiöille merkittävänä osakkeenomistajana.

Periaatteet kattavat Varman osakeomistukset sekä Suomessa että ulkomailla. Keskitämme toimimme

yhtiöihin ja teemoihin, joissa arvioimme voivamme parhaiten hyödyntää osaamistamme ja joissa meillä on merkittävät vaikutusmahdollisuudet.

Omistajaohjauksen periaatteissa uutena osa-alueena on vastuullisuus. Omistamillamme yrityksiltä edellytetään mm. kansainvälisten normien noudattamista. Keskustelemme yhtiöiden kanssa mahdollisista rikkomuksista, ja tavoitteenamme on varmistaa, etteivät vastaavat rikkomukset enää toistu. Voimme luopua omistuksestamme yhtiöissä, jos keskusteluissa ei pidemmän ajan saatossa päästä tavoitteidemme mukaiseen lopputulokseen.

Odotamme yhtiöiltä selkeää arviointia ja läpinäkyvää raportointia siitä, miten ilmastonmuutos vaikuttaa niiden liiketoimintaan nyt ja tulevaisuudessa. Odotamme raportointia mm. siitä, miten ilmastonmuutos sisällytetään yhtiön hallintoihin, strategiaan ja riskienhallintaan etenkin päästöintensiivisillä aloilla.

Vastuullisuus osana aktiivista omistajuutta

Vaikutamme omistamiemme yhtiöiden toimintaan usealla tavalla. Tapaamme säännöllisesti yritysten johtoa ja hallitusta. Lisäksi varmalaisia on mukana useassa nimitystoimikunnassa.

Nimitystoimikuntatyöskentely on merkittävä osa vaikuttamista, koska keskeisin tapa vaikuttaa omistamiimme

yhtiöihin on hallituksen valinnan kautta. Omistajan näkökulmasta hallituksella on yhä tärkeämpi rooli yhtiön strategiassa, riskienhallinnassa ja toimitusjohtajan valinnassa.

Vuonna 2017 varmalaisia oli mukana 22 nimitystoimikunnassa. Nimitystoimikuntajäsenyydet on kerrottu [verkkosivuillamme](#).

Varman edustaja osallistuu yleensä myös omistamiemme suomalaisten yhtiöiden yhtiökokouksiin. Julkaisemme äänestyspäätöksemme yhtiökokouksissa vuodesta 2018 alkaen.

Odotamme yhtiöiltä selkeää arviointia ja läpinäkyvää raportointia siitä, miten ilmastonmuutos vaikuttaa niiden liiketoimintaan nyt ja tulevaisuudessa.

Sijoituskohteiden normikartoitus vastuullisuuskysymysten osalta

Listattujen osake- ja yritysainasijoitusten tarkastaminen kansainvälisten normien rikkomusten osalta	Osuus kaikista luokan sijoituskohteista
Listatut suorat osakesijoitukset, tarkastettu osuus	100 %
Listatut suorat yritysainat, tarkastettu osuus	100 %
Aktiiviset osakerahastot, tarkastettu osuus	100 %
Tarkastettujen sijoitusten osuus Varman kaikista sijoituksista	31 %

VASTUU ASIAKKAISTA

Eläketurvan sujuva toimeenpano on perustehtävämme ja vastuullisuusohjelmamme kulmakivi. Tavoitteenamme on, että eläke- ja kuntoutusasiakkaat saavat päätöksen viivytyksettä ja että eläkepäätökset ovat oikeudenmukaisia. Yritysasiakkaamme hyötyvät alan parhaista asiakashyvityksistä. Työkyvyn tukemisen palvelumme edistävät parempaa työkykyä ja työelämää asiakasyrityksissämme.



ELÄKKEET OIKEIN JA AJALLAAN

Maksamme eläkkeet oikein ja ajallaan kasvavalle joukolle eläkkeensaajia

Eläkkeen hakeminen on elämässä ainutkertainen tilanne, ja sen on edettävä sujuvasti. Eläkepalvelujen laadun parantaminen onkin ollut Varmassa keskeinen tavoite viime vuosina. Asiakkaillemme on tärkeää, että eläkehakemukset käsitellään nopeasti eikä hakijan toimeentuloon tule keskeytyksiä.

Varman eläkkeensaajien määrä ja eläkkeinä maksamamme euromäärä ovat jatkuvassa kasvussa. Kasvu johtuu Suomen ikärakenteen muutoksesta ja eliniän pitenemisestä.

Käsitlemme nopeasti eläkehakemukset

Varmassa on viime vuosina kehitetty eläkehakemusten käsittelyprosessia, jotta hakemusten läpikulku nopeutuisi. Vuonna 2016 eläkehakemusten käsittelyaikoihin saatiinkin roima parannus, ja sama hyvä tahti jatkui 2017: keskimääräinen käsittelyaika lyheni vuoden 2015 tasosta eli 60 päivästä 37 päivään. Se on 6 päivää nopeammin kuin alalla keskimäärin.

Hakija sai vuonna 2017 Varmasta vanhuuseläkepäätöksen keskimäärin reilussa kuukaudessa. Päätöksen voi saada jo muutamassa päivässä, jos kaikki tarvittavat tiedot ovat hakemuksen saapuessa olemassa.

Häkaniksi nimetty ohjelmistorobotti tekee rutiiniluontoisia töitä eläkehakemusten alkukäsittelyssä.

Sujuvan eläkekäsittelyn taustalla ovat hyvin toimiva tietojärjestelmä, hiottu prosessi, jonka kehittämisessä on hyödynnetty Lean-menetelmää, sekä osaavat asiantuntijamme. Tänä vuonna olemme laajentaneet myös automaation ja ohjelmistorobottiin hyödyntämistä. Häkaniksi ja Hugoksi nimetyt ohjelmistorobotit tekevät rutiiniluontoisia töitä eläkehakemusten alkukäsittelyssä.

Eläkepäätöksiin selkeyttä juridisella palvelumuotoilulla

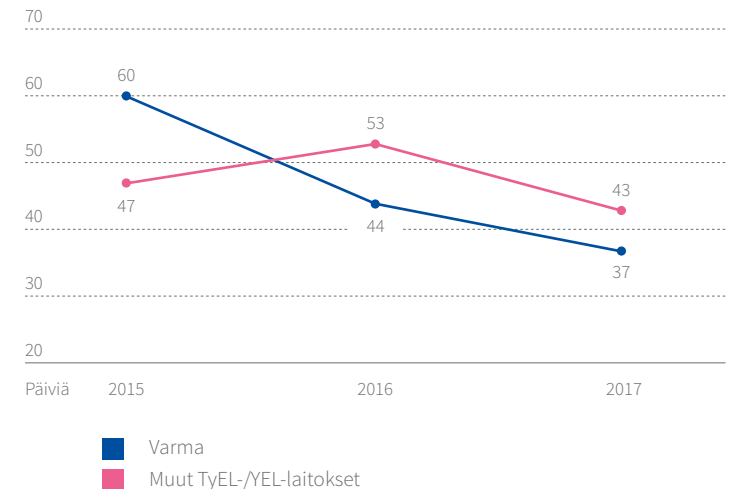
Asiakkaamme kaipaavat ymmärrettävää, ihmisläheistä tietoa ja pitävät eläkeasioita usein monimutkaisina. Haluamme kehittää eläkepäätöksiä selkeämmiksi ja hyödynsimme vuonna 2017 juridista palvelumuotoilua (Legal Design) eläkepäätösten sisällön ja ulkoasun kehittämisessä. Kehitystyössä oli mukana myös joukko asiakkaitamme.

Eläkeuudistus toi 2 uutta eläkemuo- toa

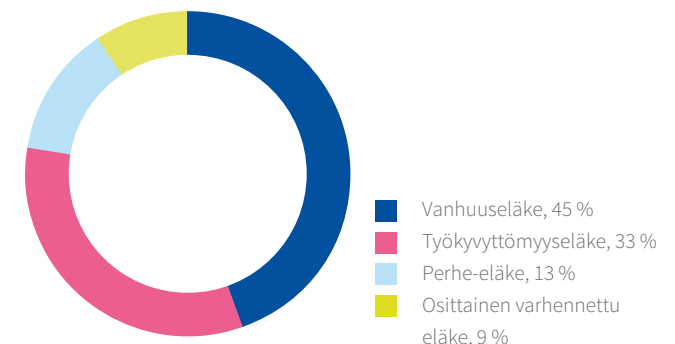
Eläkeuudistus astui voimaan 2017. Uudistuksessa vanhuuseläkeiät nousevat 3 kuukaudella per ikäluokka. Osa-aikaeläkkeen tilalle tuli osittainen varhennettu vanhuuseläke, ja toinen uusi eläkemuo- to on työuraeläke.

Osittaisessa vanhuuseläkkeessä osan eläkkeestään voi nostaa jo ennen eläkeikää, aikaisintaan 61-vuotiaana.

Eläkehakemusten käsittelyaika päivinä



Eläkepäätökset eläkelajeittain (%)



Tämä kuitenkin pienentää lopullista eläkettä. Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen suosio yllätti Varmassa: hakijoita oli 2 705 vuonna 2017.

Sen sijaan työraeläkepäättöksiä annettiin Varmassa vain yksi vuonna 2017. Työraeläkkeen saamisessa on tiukat ehdot, mm. 38 vuoden työura fyysisesti tai henkisesti raskaassa työssä ja sairauden heikentämä työkyky. Työraeläkkeen on voinut saada aikaisintaan 1.2.2018.



2 705

henkilöä haki Varmasta
osittaista vanhuuseläkettä
vuonna 2017.



5,5 mrd. €

Maksoimme vuonna 2017
eläkkeitä 5,5 miljardia euroa
342 600 eläkkeensaajalle.



ASIAKASPALVELU

Kaikki asiointi hoituu sähköisesti

Tarjoamme kaikki eläkehakemukset digitaalisina. Asiakkaamme ovat ottaneet verkkopalvelun omakseen: vuonna 2017 vanhuuseläkehakemuksista 58 % tuli Varmaan sähköisinä, ja määrä kasvaa vuosittain voimakkaasti.

Eläke- ja kuntoutusasiakkaamme voivat valita sähköisen asiakkuuden, jolloin eläke- tai kuntoutuspäätöksen voi käydä tarkistamassa verkkopalvelusamme. Asiakas voi valita maksuttoman tekstiviesti-ilmoituksen verkkopalveluun saapuneista asiakirjoista.

Työeläkeote kertoo edellisen vuoden loppuun asti karttuneen eläkkeen määrän. Myös työeläkeotteet ovat tarkistettavissa verkkopalvelussamme. Jos asiakas ei ole valinnut sähköistä työeläkeotetta, hän saa otteen postitse kolmen vuoden välein.

Avasimme vuonna 2017 uuden Tässä iässä 53+ -palvelun, josta asiakkaamme saavat tukea eläkevuosien suunnitteluun. Palvelu sisältää mm. vinkkejä, eläketietoa, vertaistarinoita ja asiantuntijablogeja.

Kuntoutujiemme käytössä on uudistunut digitaalinen asiointipolku. Palvelu alkaa työkykyongelmia kokevan asiakkaan ohjaamisesta kuntoutuksen hakemiseen ja kattaa koko polun kuntoutuksen päättymiseen asti.

Kuntoutusasiakkaille on tekeillä myös vertaistukialusta, jossa kun-

toutajat voivat jakaa kokemuksiaan kuntoutuksesta ja arvioida palveluntarjoajia.

Palvelun idea syntyi huhtikuussa 2017 Varma Hack -tapahtumassa, jossa kilpailtiin kuntoutusta tukevan digitaalisen palvelun kehittämisessä.

Myös vakuutusasiakkaamme voi halutessaan hoitaa kaikki vakuutusasiansa verkossa. Olemme vahvasti mukana digitaalisessa kehityksessä ja tarjoamme modernit työkalut mm. työkykyjohtamiseen, urakka- ja työtulotodistuksen tilaamiseen ja vakuutusmaksujen tarkasteluun.

Työkykyjohtamisen suunnittelussa apuna on Työkykyjohtamisen tietopalvelu. Palvelussa voi seurata, verrata ja ennustaa henkilöstön ikärakenteen ja eläkkeiden määrien sekä niistä aiheutuvien kustannusten kehitystä.

Onnistuyrittäjänä.fi-palvelussa asiakkaamme voivat hoitaa kätevästi työeläke-, pankki- ja vakuutusasioita. Palvelu tarjoaa työkaluja yrittäjän uraa suunnitteleville ja aloitteleville, kuten apua liiketoimintasuunnitelman tekoon ja kannattavuuslaskelmaan. Palvelu on toteutettu yhdessä If Vahinkovakuutuksen ja Nordea Pankin kanssa.

Kattavien digitaalisten palveluiden lisäksi tarjoamme yksityiskohtaisempaa neuvontaa puhelimitse ja chatissa, joiden palveluaikojä pidensimme vuonna 2017.

Suomen parhaimmaksi valittua asiakaspalvelua

Seuraamme tekemiemme eläkepäästösten virheettömyyttä, oikeudenmukaisuutta, muutoksenhakuelimissä tehtyjä ratkaisuja ja palvelumme sujuvuutta. Samaan aikaan kun eläkehakemusten käsittely on nopeutunut, hakemuskäsittelyn laatu on pysynyt erinomaisena. Tästä kertovat asiakastytyväisyyskyselymme kiitettävät tulokset.

Asiakkaamme ovat erittäin tyytyväisiä palveluumme. Varman eläkeasiakkaiden puhelinpalvelu arvioitiin parhaaksi Asiakkaan ääni -tutkimuksessa suurten yritysten sarjassa vuonna 2017. Myös koko tutkimuksen paras asiakaspalvelija löytyi Varresta. Asiakaspalvelijamme menestyivät muutenkin hienosti tutkimuksessa, sillä kaikkiaan 6 varmalaisista nousi TOP10-listalle.

Suosittelijapalautetta mitataan sekä yritys- että henkilöasiakkailta. Tulosten mukaan asiakkaiden suositelutodennäköisyys oli korkealla tasolla vuonna 2017. Etenkin puhelinpalvelussa yli 60:n yltävää tulosta pidetään erittäin hyvänä.

Suosittelutodennäköisyys (NPS), asteikko -100:sta +100:aan

	2017	2016	2015
Eläkepalveluiden puhelinpalvelu	71,8	68,2	-
Eläkepalveluiden hakemus- ja maksukäsittely	64,4	68	-
Yritysassiakkaiden suositelutodennäköisyys Varmasta työeläkeyhtiönä	65,3	64,1	62,3
Yritysassiakkaiden puhelinpalvelu	71,4	64,6	57,5
Yritysassiakkaiden sähköpostipalvelu	48,9	39,8	36,9
Yhteys- ja kehityspäälliköiden asiakaskontaktit	76	73,1	70,1
Työkykyjohtamisen palveluista hyötyminen	52,7	54,2	-
Toimitila-asiakkaat	52	51	-
Asuntovuokralaiset	51	53	-

Palkkatiedot tulorekisteriin 2019

Vuonna 2019 otetaan käyttöön Verohallinnon ylläpitämä tulorekisteri. Se on sähköinen tietokanta, johon työnantajat ilmoittavat palkkatiedot.

Olemme koonneet asiakkaille hyödyllistä ja ajankohtaista tietoa verkkosivullemme tulorekisteristä ja siitä, miten se muuttaa TyEL-vakuuttamista.

[Katso video tulorekisteristä](#) >

[Lue mitä asiakkaat sanovat palvelustamme](#) >

Kannustamme yrittäjyyteen ja kasvuun

Tuemme asiakkaitamme haastavassa taloustilanteessa ja kannustamme yrityksiä kasvuun. Tuomme kaikenkokoisia yrityksiä yhteen Varmasti-tapahtumissa ja webinaareissa, jotta yritykset voivat hyötyä toistensa osaaamisesta ja menestyksestä.

Olemme mukana kasvuhalukkaita yrityksiä sparraavassa Kasvu Openissa sekä Kasvuryhmässä, jossa yritykset tukevat, haastavat ja sparraavat toisiaan kasvu-uralla.

Laskutuspalveluyrityksen kautta omaa työtään laskuttaviin itsensä työllistäjiin (ns. kevytyrittäjiin) sovelletaan yrittäjän eläkelakia (YEL) 1.5.2017 alkaen. Muutoksen taustalla oli se, että itsensä työllistäjät on katsottu myös muun sosiaaliturvan näkökulmasta yrittäjiksi eikä työsuhteisiksi työntekijöiksi. Kun työtä ei tehdä työsuhteessa, määräytyy eläkelakien mukainen eläketurva YEL:in mukaan. Itsensä työllistäjillä on nyt velvollisuus vakuuttaa itsensä YEL:n mukaan, jos toiminta kestää vähintään 4 kuukautta ja YEL-työtulo ylittää 12 kuukauden aikana 7 645,25 euroa.

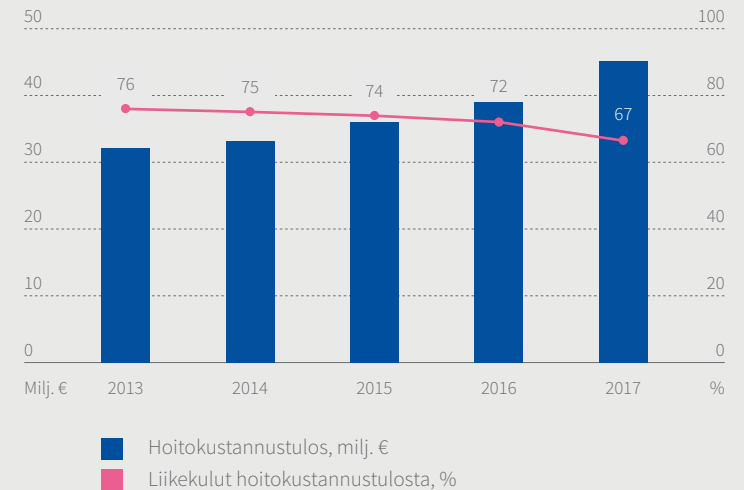
Maksamme parhaat asiakashyitykset

Vahvan vakavaraisuutemme ja tehokkuutemme ansiosta maksamme alan parhaat asiakashyitykset, jotka alentavat asiakkaidemme vakuutusmaksua. Vuodelta 2017 asiakashyityksinä maksetaan 161 miljoonaa euroa eli keskimäärin 4,7 (3,6) % työnantajien TyEL-maksuista.

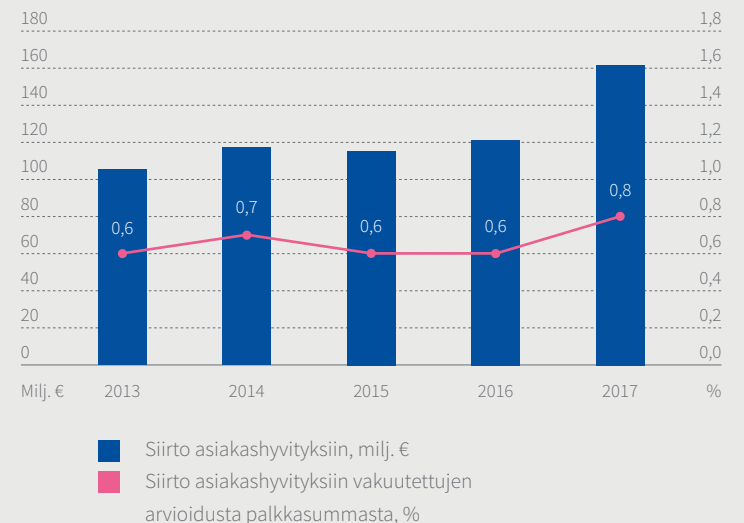
Vuodelta 2017 hoitokustannussäästö palautetaan kokonaisuudessaan asiakashyityksinä alan yhteisten sääntöjen mukaisesti. Vuonna 2017 käytimme työeläkevakuutusmaksuun sisältyvistä hoitokustannusosista 67 (72) %. Aiemmin puolet hoitokustannussäästöstä on palautettu asiakashyityksinä ja puolet siirtynyt vakavaraisuuteen.

Varma on selvästi tehokkain työeläkeyhtiö, mikä yhdessä hyvän vakavaraisuuden kanssa takaa alan parhaat asiakashyitykset.

Hoitokustannustulos (milj. €)



Siirto asiakashyityksiin 2013–2017 (milj. €)



TYÖKYKYJOHTAMINEN JA KUNTOUTUS

Työkykyjohtaminen ja kuntoutus

Varma on työkykyjohtamisen ja kuntoutuksen asiantuntija. Autamme asiakkaitamme ennakoimaan työkyvyn haasteita ja säästämään eläke- ja sairauspoissaolokustannuksissa. Työkyvyn tukemisen palvelumme edistävät parempaa työkykyä ja työelämää asiakasyrityksissämme.

Työkykyjohtaminen tukee yritysten kilpailukykyä ja tuottavuutta sekä yhteiskunnallista tavoitetta pidentää työuria. Työkykyjohtamisen palveluita ovat asiantuntijapalvelut, sähköiset palvelut ja työkalut. Lisäksi palveluun voi kuulua taloudellista tukea, joka kohdistuu esimiesten ja henkilöstön koulutuksiin ja valmennuksiin sekä henkilöstökyselyihin. Vuonna 2017 taloudellinen tuki oli yhteensä 10,5 (13,9) miljoonaa euroa.

Työkykyjohtamisella vahvistetaan hyvää esimiestyötä, panostetaan yrityksen tuloksellisuuteen sekä tuetaan henkilöstön palautumista ja ehkäistään työkyvyttömyyttä. Työkykyjohtaminen vähentää sairauspoissaoloja, alentaa työkyvyttömyyskustannuksia ja parantaa työhyvinvointia ja tuottavuutta.

Työkykyjohtamisen tavoitteena on saada asiakkaan työkyvyttömyysriskit hyvissä ajoin hallintaan. Työkykyjohtaminen on tavoitteellista ja systemaattista. Tavoitteet ja mittarit ovat konkreettisia, ja ne voivat liittyä sairauspoissaoloihin, työkyvyttömyysmaksuluokan kehitykseen, työn sujuvuuteen ja esimiestyöhön.

Vuonna 2017 Varman yhdessä asiakkaiden kanssa toteuttamia työkykyjohtamisen hankkeita oli käynnissä 640 asiakaskonsernissa tai -yrityksessä, ja niiden piirissä oli noin 285 000 työntekijää ja esimiestä.

Finanssivalvonta antoi vuonna 2016 ohjeet siitä, miten työeläkevakuutusyhtiöiden tulee jatkossa tarjota työkyvyttömyysriskin hallintaan tarkoitettuja palveluja. Ohjeet integroitiin osaksi Varman prosesseja ja sähköisiä palveluita. Varma on julkaissut tiedot uuden sopimusmallin mukaisista työhyvinvointisopimuksista neljännesvuosittain huhtikuusta 2017 alkaen verkkosivuillaan.

Uudistimme vuonna 2017 pienille ja keskisuurille yrityksille tarkoitettuja työkykyjohtamisen palveluita niin, että voimme tarjota myös alueellisia palveluita ympäri Suomea palveluverkostomme kautta.

Varma tekee tiivistä yhteistyötä työterveystoimijoiden kanssa. Terveystalon ja Mehiläisen kanssa olemme kehittäneet yhdessä tiedolla johtamisen työkaluja, joissa yhdistyy Varman ja työterveyshuoltotoimijoiden data. Tämä mahdollistaa työkykyriskien entistä tehokkaamman hallinnan.

Kuntoutus auttaa jatkamaan työelämässä

Työeläkekuntoutus antaa mahdollisuuden jatkaa työelämässä, jos sairaus haittaa työntekijän tai yrittäjän työssä jatkamista. Työeläkekuntoutus voi olla työkokeiluja, työhönvalmennusta, ammatillista koulutusta tai elinkeinotukea.

Varman kuntoutus on tuloksellista. Varman kuntoutujista 75 % eli 1 335 henkilöä palasi takaisin työelämään vuonna 2017.

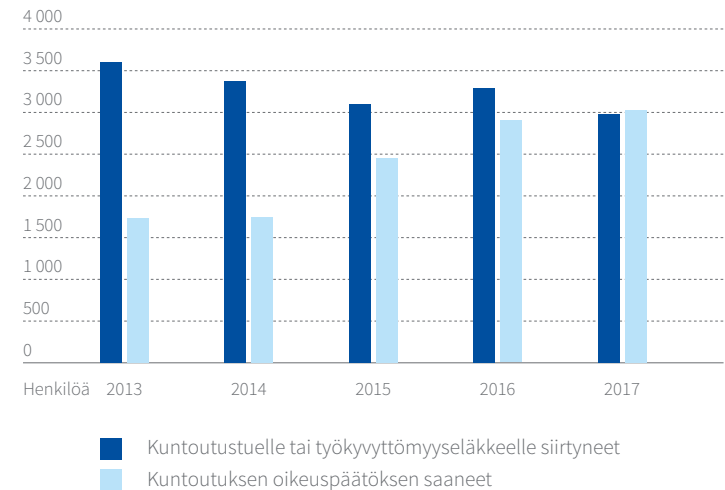
Käytimme kuntoutukseen 42 miljoonaa euroa – laskennallinen eläkemeno säästö oli 457 miljoonaa euroa.

Varmassa uusien työkyvyttömyyseläkkeiden määrä alittaa jo kuntoutujien määrän. Vuodesta 2010 lähtien kuntoutuksesta annettujen oikeuspäätösten määrä on kaksinkertaistunut ja

Varman kuntoutujista 75 % eli 1 335 henkilöä palasi takaisin työelämään vuonna 2017.



Uudet työkyvyttömyyseläkkeet ja kuntoutujat (henkilöä)



Työkykyjohtamisen tavoitteena on saada asiakkaan työkyvyttömyysriskit hyvissä ajoin hallintaan.

työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä on vähentynyt 9 %. Varmasta annettiin kuntoutuksen oikeuspäätöksiä vuonna 2017 noin 3 029 kappaletta. Määrä kasvoi edellisvuodesta 4,2 %.

Vuonna 2017 uusista työkyvyttömyyseläkehakemuksista hylättiin Varmassa 33,4 (31,7) %. Kaikkien työeläkeyhtiöiden hylkäysosuus vuonna 2017 oli 33,7 (31,4) %. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta muutti Varman tekemiä työkyvyttömyyseläkepäätöksiä 13,1 (13,3) %:ssa. Vastaava luku koko yksityisen sektorin osalta oli 14,1 (13,1).

Varhaisen puuttumisen käytännöllä on vaikutusta työkyvyttömyyseläkkeiden määrään. Apua tuo esimerkiksi se, että työterveyshuolto puuttuu tehokkaammin pitkittyneisiin sairauspoissaoloihin.

Vuonna 2017 Varman asiakasyritysten keskimääräinen työkyvyttömyysmaksuluokka oli 3,7 (3,4).

Työeläkekuntoutus auttaa jatkamaan työelämässä, jos sairaus uhkaa työkykyä.





VASTUU VARMALAISISTA

Menestyksemme perustuu osaaviin ja työstään innostuneisiin varmalaisiin, jotka huolehtivat asiakkaidemme työeläketurvasta. Vuonna 2017 keskityimme mm. työkuulttuurin ja tasa-arvon kehittämiseen sekä uuden palkkausjärjestelmän luomiseen. Huolehdimme lisäksi jatkuvasti siitä, että esimiestyö on läpi organisaation hyvää ja tasalaatuista. Varmalaisten osaamisen kehittämisessä keskeinen tavoite on erinomainen asiakaskokemus.

KETTERIEN VASTUUNKANTAJIEN TYÖKULTTUURI

Vuonna 2016 tehty yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysely teki näkyväksi sen, että varmalaiset kaipasivat enemmän työajan joustoa, etätöitä sekä itsenäisempää otetta työhönsä.

Tutkimustulosten pohjalta tunnistimme kolme tärkeintä kehityskohdetta, joiden edistäminen aloitettiin välittömästi: työelämän joustot ja työkuulttuurin uudistaminen, eri-ikäisten arvostaminen ja palkkausjärjestelmän uudistaminen. Näille painopisteille on kirjattu tavoitteet ja toimenpiteet, joita seurataan säännöllisin väliajoin tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kehittävässä työryhmässä.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa käsitellään yt-toimikunnassa, ja suunnitelman on hyväksynyt Varman johtoryhmä.

Työkuulttuuri jalostui koko Varman voimin

Moderni ja houkutteleva työkuulttuuri on meille kilpailutekijä. Työkuulttuurimme slogan on ”Ketterät vastuunkantajat”, ja sen kulmakivi on, että luotamme toisiimme ja kannamme vastuun työn

tuloksellisuudesta. Uudet työajan joustot tuovat tehokkuutta ja mahdollisuuden vaikuttaa omaan arkeen. Työtä tehdään siellä, missä saadaan parhaiten tuloksia aikaan.

Työkuulttuurityöpajoissa jokainen varmalainen pääsi kollegoidensa kanssa kehittämään oman tiimensä tai toimintonsa työkuulttuuria. Järjestimme vuonna 2017 kaikkiaan 42 työpajaa, joihin osallistuivat lähes kaikki varmalaiset. Pajoissa esiin nousseita asioita vietiin eteenpäin myös toimintojen johdolle, jotta kehitystoimissa pureudutaan jatkossakin oikeisiin asioihin ja uudesta työkuulttuurista tulee totta läpi organisaation.

Joustavan ja modernin työkuulttuurin kehittäminen kulkee käsi kädessä toimintojen uudistamisen kanssa. Varmalaiset siirtyivät uudistettuun toimitilaan vuonna 2017. Uudessa monitilatoimistossa on huomioitu erilaiset työtilanteet, kohtaamisen helppous ja paikasta riippumaton työskentely. Etätö puolestaan antaa joustoa arkeen. Asiakkaitamme varten olemme läsnä ja tavoitettavissa paikasta riippumatta.

Uudistetun työkuulttuurin yhtenä ansiona pidämme sitä, että varmalaisen lyhyet sairauspoissaolot ovat vuodessa vähentyneet 4,6 päivästä 3,8 päivään.

Joustava työkuulttuuri tarkoittaa Varmassa myös sitä, että työn ja muun elämän yhdistäminen onnistuu ponnistuksitta. Vuonna 2017 varmalaisista 8 % teki osa-aikatyötä ja oli samalla esim. osittaisella hoitovapaalla tai osa-aikaläkeellä.

Varmassa viihdytään, ja työsuhteet ovat pitkiä, keskimäärin 14 vuotta.

Henkilöstötietoja

	2017	2016	2015
Henkilöstö	554	564	568
* josta vakituiset	532	538	553
* josta määräaikaiset	22	26	15
* josta kokoaikaiset	511	516	513
* josta osa-aikaiset	43	49	55
Naisia/miehiä (%)	72/28	72/28	73/27
Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö (%)	88	89	88
Keski-ikä	47 v 3 kk	47 v 8 kk	47 v 11 kk
Keskim.vanhuuseläkkeelle jäämisikä	63 v 7 kk	64 v 0 kk	63 v 8 kk
Palvelusaika keskimäärin	14 v	15 v 4 kk	16 v 6 kk
Henkilöstön tulovaihtuvuus (%)	8,8	4,4	3,4
Henkilöstön lähtövaihtuvuus (%)	8,6	8,0	7,6
Sairauspoissaolopäivät/hlö	8,0	8,6	9,9
Työpaikalla tapahtuneet työtaturmat	4	2	2
Koulutuspäivät/hlö	2,2	2,7	2
Kehityskeskustelujen piirissä oleva henkilöstö (%)	100	100	100

Uudistetun työkuulttuurin ansiona pidämme sitä, että varmalaisen lyhyet sairauspoissaolot ovat vuodessa vähentyneet 4,6 päivästä 3,8 päivään.

Työntekijäkokemus ja esimiestyö jatkuvassa seurannassa

Teemme vuoden välein henkilöstökyselyn. Viimeisimmät tulokset ovat lokakuulta 2017, jolloin ilmeni, että varmalaisien tyytyväisyyttä ja omistautuneisuutta mittaava PeoplePower-indeksi oli 71,4, mitä voi pitää tyydyttävänä, hyvän raja-arvoa hipovana tasona. Henkilöstökyselyn mittaustapa uudistui vuonna 2017, joten vertailukelpoisia lukuja edellisvuodelta ei ole saatavissa.

Tulokset kertovat, että varmalaiset pitävät työpaikkansa vahvuuksina mm. yhtiön valoisia tulevaisuudennäkymiä, kykyä toteuttaa muutoksia ja hyvää työskentely-ympäristöä. Ylimpään johtoon luotetaan. Sen sijaan parannettaviksi kohteiksi nousivat reilu ja tasapuolinen kohtelu, oikeudenmukainen palkitseminen ja työpaikkaan sitoutuminen.

Keskeisenä tavoitteenamme on taata varmalaisille hyvä ja tasalaatuinen esimiestyö. Varmalaisia esimiehiä valmennetaan jatkuvasti ja suorituksen johtamisen saamaa palautetta seurataan henkilöstökyselyssä.

Kaiken kaikkiaan Varmassa viihdytään, ja varmalaisien työsuhteet ovat pitkiä, keskimäärin 14 vuotta.

Vastuullinen myös kesätyö- ja harjoittelupaikkana

Varma on osallistunut useampana vuonna Vastuullinen kesäduuni -kampanjaan, jossa on tavoitteena tarjota nuorille mahdollisimman hyvä ensikosketus työelämään.

Kesätyöntekijät antoivat palautetta työpaikastaan Vastuullisin kesäduuni 2017 -kyselyssä, ja Varman kesätyöntekijät antoivat kesätyökokemukselleen arvosanan 3,54 (3,72), kun asteikko oli 1–4. Se on hieman alle suurten yritysten keskiarvon 3,58 (3,59). Kehitämme kesätyöprosessia siten, että tehtävien sisältö ja haastavuus vastaavat entistä paremmin nuorten odotuksia ja kykyjä.

Varma oli vuonna 2017 mukana Suomen Mentorien Annetaan 100 vuotta töitä -trainee-ohjelmassa, jonka tavoitteena on edistää korkeakoulutettujen nuorten työllistymistä. Ohjelma sisälsi 6 kuukauden harjoittelupaikkojen lisäksi Suomen Mentorien järjestämää työelämävalmennusta ja mahdollisuuksia verkostoitua muiden harjoittelijoiden kanssa. Tarjosimme yhteensä kuusi harjoittelupaikkaa.

Vuonna 2018 haluamme edesauttaa vammaisten nuorten työllistymistä. Olemme yhteistyökumppanina Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiön (Vamlas) projektissa, jossa tavoitteena on löytää kesätöitä 101 vammaiselle nuorelle vuonna 2018.

Tehtävien vaativuusluokittelu tuo läpinäkyvyyttä palkitsemiseen

Henkilöstökyselyissä on ilmennyt, että varmalaiset kaipaavat läpinäkyvyyttä ja oikeudenmukaisuutta palkitsemiseen. Otimme vuonna 2017 käyttöön uudenlaisen tehtävien vaativuusluokituksen. Tavoitteena on saada aiempaa parempi työkalu tehtävien vaativuuden arviointiin, selkeämpi kokonaiskuva Varman palkoista alan markkinapalkkoihin verrattuna sekä tukea palkkauksen ja kokonaispalkitsemisen kehittämiseen. Uusi tehtävien vaativuusluokitus luo pohjan henkilön palkkatason määrittämiselle. Sen lisäksi palkkatasoon ja -kehitykseen vaikuttavat työntekijän oma suoriutuminen ja osaaminen.

Palkitsemisen oikeudenmukaisuutta kehitämme otimme vuonna 2017 käyttöön keskitetyn palkantarkistussmallin. Säännöllinen palkantarkistuskierros lisää tasapuolista kohtelua ja palkitsemisen läpinäkyvyyttä. Tavoitteena on, että välttämättömät palkan korotustarpeet käydään jatkossa läpi säännöllisesti.

Robotit tekevät rutiinitöitä eläkehakemusten käsittelyssä ja vapauttavat asiantuntijoille aikaa laajentaa osaamistaan asiantuntija- ja asiakaspalvelutehtävissä.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Varmalaiset tekevät vaativaa ja yhteiskunnallisesti merkittävää asiantuntijatyötä, joka vaatii jatkuvaa kehittymistä ja uudistumista. Työn murroksen haasteeseen vastaaminen ja erinomainen asiakaskokemus ovat kehittämisessämme keskiössä. Asiantuntijoiden apuna on nyt myös robotteja.

Vuonna 2017 osaamisen kehittämisessä keskityttiin toimintaympäristöömme ja työeläkealaa koskeviin muutoksiin, kuten eläkeuudistuksen haltuunottoon sekä EU:n tietosuojaa-asetuksen ja kansallisen tulorekisterin valmisteluun. Erityishuomiota kiinnitimme myös asiakaspalvelutaitoihin, palvelumuotoiluun sekä digiosaamiseen.

Työn murros haastaa meitä kaikkia. Haluamme tukea varmalaisia asiantuntijoita vastaamaan tulevaisuuden osaamisen vaatimuksiin. Kyvystä oppia uutta tulee asiantuntijan tärkeimpiä työkaluja omalla uralla. Sparraamme varmalaisia asiantuntijoita luomaan itselleen tulevaisuuden kestäväää työntekijää erityisessä Selviytyjät 2030 -valmennuksessa, joka jatkuu vuonna 2018.

Osalle varmalaisista on avautunut

mahdollisuus opetella työskentelyä robotin kanssa, kun vuonna 2017 laajensimme automaation ja ohjelmistorobotiikan hyödyntämistä. Håkaniksi ja Hugoksi nimetyt ohjelmistorobotit tekevät rutiiniluontoisia töitä eläkehakemusten alkukäsittelyssä ja samalla vapauttavat asiantuntijoille aikaa laajentaa osaamistaan asiantuntijatehtävissä ja asiakaspalvelussa.

Hyödynnämme laajasti erilaisia uusia oppimisen menetelmiä ja välineitä kuten videoita ja verkko-oppimis-ympäristöä.

Toiminnan kehittämisessä hyödynnämme Lean-menetelmää, jolla arvioimme, miten hyvin toimintamme tuottaa lisäarvoa asiakkaalle. Tavoitteena on parantaa prosessiemme tehokkuutta ja lisätä asiakastytyvyyttä. Veimme vuonna 2017 läpi 22 Lean-pienkehittämisprojektia.

Yhteisöllisen kehittämisen työkaluna käytämme sähköistä Viima-työkalua, joka on tarkoitettu varmalaisen yhteiseen, kaikille avoimeen ideointiin ja innovointiin. Viimaan kuka tahansa varmalainen voi kirjata toimintamme kehittämiseen liittyvän idean, jota kaikki voivat kommentoida. Parhaat ideat palkitaan. Viima-työkaluun vietiin 2016–2017 reilut 700 ideaa ja useita niistä on myös toteutettu.

Kyky oppia uutta on yksi asiantuntijan tärkeimpiä työkaluja.



TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

Monimuotoisuuden ja tasa-arvon edistäminen

Varma liittyi vuonna 2016 FIBS ry:n monimuotoisuusverkostoon, joka kannustaa suomalaisyrityksiä kehittämään henkilöstön monimuotoisuuden johtamista sekä hyödyntämään ihmisten erilaisia taustoja, osaamista ja ominaisuuksia. Samalla allekirjoitimme monimuotoisuussitoumuksen, jossa lupaamme varmistaa henkilöstömme ja asiakkaidemme tasapuolisen kohtelun sukupuolesta, iästä, etnisestä taustasta, poliittisesta mielipiteestä tai muusta vastaavasta taustasta riippumatta.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselymme vuonna 2016 kartoitti monimuotoisuuden toteutumista Varmassa. Eri-ikäisten arvostaminen ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen nousivat kehityskohteiksi. Sukupuolten välinen tasa-arvo ei toteudu parhaalla mahdollisella tavalla eritoten Varman johdossa ja hallintoelimissä; esimerkiksi johtoryhmässä naisten osuus on 25 %.

Vuonna 2017 sovimme tavoitteista ja toimenpiteistä tasa-arvon edistämiseksi Varmassa. Tavoitteenamme on, että vuoteen 2022 mennessä Varman johtoryhmässä ja keski johdossa olisi kumpaakin sukupuolta edustettuna 40 %. Tähän pyritään mm. sillä, että rekrytoitaessa henkilöitä johtoryhmään tai keski johtoon tulee kolmen viimeisen hakijan joukossa olla kumpikin suku-

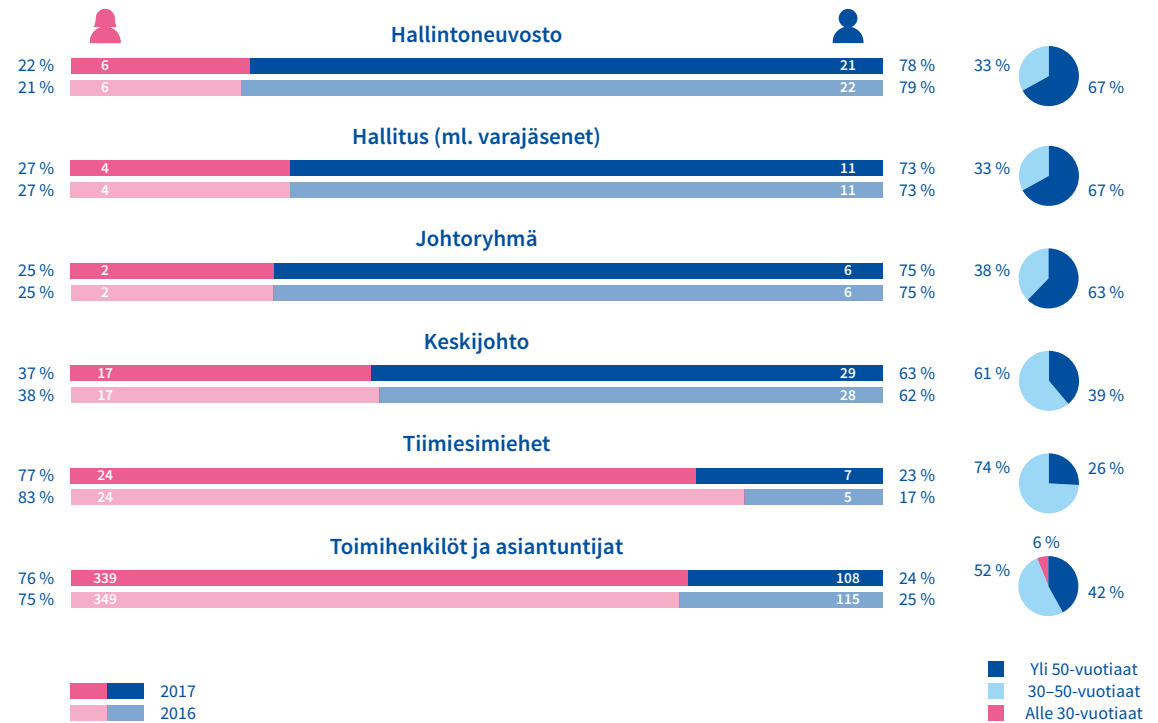
puoli edustettuna, comply or explain -periaatteella. Rekrytointilinjauksen toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan vuosittain.

Teemme 2 vuoden välein palkkakartoituksen nähdäksemme, toteutuuko sukupuolten välinen tasa-arvo palkkauksessa ja palkitsemisessa. Myös vuonna 2017 uudistettu tehtävien vaatavuusjärjestelmä osaltaan lisää läpinäkyvyyttä palkkauksen oikeudenmukaisuuteen ja tasa-arvoisuuteen.

Kesällä 2016 tehdyn selvityksen mukaan palkkatasa-arvo toteutuu Varmassa kohtalaisesti, kun tilannetta tarkastellaan tehtävävaatavuusluokittain. Varman tulospalkitsemisessa sukupuolella ei näyttäisi olevan merkitystä. Sen sijaan palkkauksessa sukupuolten välinen ero kasvaa sitä suuremmaksi, mitä vaativampi tehtävä on kyseessä. Varmassa sukupuolten välinen yhtiötasoinen palkkaero selittyy pitkälti sillä, että naisia on suhteessa enemmän alemman vaatavuustason tehtävissä. Tukeaksemme ja kannustaaksemme naisten etenemistä vaativiin asiantuntija- ja johtotehtäviin aloitamme vuonna 2018 mentorointiohjelman Varmassa.

Vuonna 2018 tavoitteenamme on kehittää Varmassa monimuotoisuuden johtamista. Sillä tarkoitamme mm. erilaisten taustojen, osaamisen ja kykyjen huomioimista sekä osallistavaa ja sparraavaa esimiesotetta.

Toimihenkilöryhmien sekä hallituksen ja hallintoneuvoston sukupuoli- ja ikäjakauma 2016–2017



Varman nais- ja miestyöntekijöiden palkkojen suhde 2017

Naisten keskimääräinen palkan osuus miesten palkasta, %

Johtoryhmä (pois lukien toimitusjohtaja)	74 %
Koko muu henkilöstö	72 %

VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ

Ilmastonmuutoksen hillintä on yksi Varman keskeisistä vastuullisuustavoitteista. Sijoitusten ilmastopolitiikassa asetimme kunnianhimoiset tavoitteet hiilijalanjäljen pienentämiseksi sijoituksissa. Työ on hyvässä vauhdissa, sillä saavutimme 2 vuodessa tavoitteet, jotka oli asetettu vuodelle 2020.

ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄ SJOITUKSISSA

Ilmastonmuutos on yksi vakavimmista ilmiöistä, joihin sijoittajien on varauduttava. Sillä on merkittäviä taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia nykyisille ja tuleville sukupolville. Ilmastonmuutos muokkaa myös eri toimialojen liiketoimintamahdollisuuksia ja siten vaikuttaa sijoituskohteiden tulevaisuuden arvostuksiin.

Jo vuonna 2015 suljimme pois suorista osakesijoituksistamme sähköyhtiöt, joiden tuotannosta yli 30 % perustuu kivihiiheen, emmekä sijoita hiilikaivostoimintaan. Öljyosakkeita on häviävän vähän suorissa omistuksissamme.

Sijoitusten ilmastopolitiikassa on 2 tavoitetta, joista lyhyen aikavälin tavoitteena on pienentää hiilijalanjälkeä noteeratuissa osakesijoituksissa 25 %, noteeratuissa yritysainasijoituksissa 15 % ja kiinteistösijoituksissa 15 % vuoteen 2020 mennessä.

Toinen ilmastopolitiikkamme tavoite on Pariisin ilmastopimuksen 2 asteen tavoitteen sisällyttäminen sijoitustoimintaan.

Salkun hiilijalanjäljessä roima pudotus

Vuoden 2017 päättyessä saavutimme etuajassa vuodelle 2020 asettamamme CO₂-tavoitteemme. Varman osakesijoitusten hiilijalanjälki oli vuoden vaihteessa 27 % pienempi kuin vuoden 2015 lähtötaso ja 39 % vertailuindeksiä parempi. Keveneminen johtuu siitä, että olemme painottaneet sijoituksia vähäpäästöisille toimialoille ja vähentäneet sijoituksia energaintensiivisissä yhtiöissä.

Alhaisesta tasostaan johtuen Varman osakkeiden hiilijalanjälki on herkkä sijoitusten muutoksille päästointensiivisillä aloilla ja on luultavaa, että hiilijalanjälki voi jatkossa vaihdella reilustikin vuodesta toiseen.

Noteerattujen yritysainasijoitusten hiilijalanjälki suhteessa liikevaihtoon laski vuoden 2015 tasosta 22 %. Vähensimme sijoituksia päästointensiivisiin yhtiöihin usealla toimialalla, kuten energia- ja kaivosalalla. Yritysainasijoitusten hiilijalanjälki oli 57 % vertailuindeksiä alhaisempi.

Varman sijoitusten hiilijalanjälki

Noteeratut osakesijoitukset	31.12.2017	31.12.2015	Muutos	Varma vs indeksi
Hiili-intensiteetti	126	163	-22 %	
Hiilijalanjälki suhteessa liikevaihtoon	173	237	-27 %	-39 %
Markkina-arvo (mrd. euroa)	13,2	10,8	22 %	
Hiilijalanjälki (tCO ₂ /e)	1 313 176	1 810 908	-27 %	-44 %
Hiilijalanjälki suhteessa sijoitettuun pääomaan	100	168	-41 %	-44 %
Raportoivien yhtiöiden osuus (suhteessa pääomaan)	82 %	85 %	-4 %	

Noteeratut yritysainat	31.12.2017	31.12.2015	Muutos	Varma vs indeksi
Hiili-intensiteetti	112	171	-35 %	
Hiilijalanjälki suhteessa liikevaihtoon	169	217	-22 %	-57 %
Markkina-arvo (mrd. euroa)	3,8	3	27 %	
Hiilijalanjälki (tCO ₂ /e)	1 269 025	1 535 094	-17 %	-17 %
Hiilijalanjälki suhteessa sijoitettuun pääomaan	333	515	-35 %	-23 %
Raportoivien yhtiöiden osuus (suhteessa pääomaan)	82 %	86 %	-5 %	

Suorat kiinteistösijoitukset	31.12.2017	31.12.2015	Muutos
Hiilijalanjälki (tCO ₂)	45 682	58 050	
Josta asuntojen osuus	17 %	18 %	
Josta toimitilojen osuus	83 %	82 %	
Hiilijalanjälki suhteessa bruttoneliöihin (CO ₂ kg/brm ²)	27,8	33,8	-18 %
Asuntojen hiilijalanjälki suhteessa bruttoneliöihin (CO ₂ kg/brm ²)	20,8	27,2	-24 %
Toimitilojen hiilijalanjälki suhteessa bruttoneliöihin (CO ₂ kg/brm ²)	29,9	35,6	-16 %
Laskennassa mukanaolevan kiinteistökannan markkina-arvo (mrd. euroa)	2,1	2,2	
Josta asuntoja	35 %	29 %	
Josta toimitiloja	65 %	71 %	
Laskennassa mukanaolevien kohteiden osuus koko suoran kiinteistökannan markkina-arvosta	74 %	66 %	

Olemme sulkeneet pois suorista osakesijoituksistamme sähköyhtiöt, joiden tuotannosta yli 30 % perustuu kivihiiheen, emmekä sijoita hiilikaivostoimintaan.

Skenaarioanalyysi auttaa ilmastotavoitteen seurannassa

Hiilijalanjäljen laskennan ohessa toinen työkalu ilmastotavoitteiden seuraamiseksi on skenaarioanalyysi. Siinä tarkastellaan, miten eri toimialat, yritykset ja samalla sijoittajien salkut ovat sopusoinnussa Pariisin ilmastopimuksen tavoitteen kanssa.

Varma sijoittui 6 parhaan kärkeen vuonna 2017 WWF:n teettämässä arvioinnissa siitä, miten lähellä Euroopan suurimmat sijoittajat ovat 2 asteen lämpötilatavoitetta.

Varma on teettänyt suorista osakesijoituksistaan 2 asteen skenaarioanalyysin jo kahtena vuonna niille toimialoille, joilta on tiedot saatavilla: sähköntuotanto, fossiiliset polttoaineet ja autosektori. Tulokset kertovat, että Varman salkku on vahvasti 2 asteen mukainen sekä sijoituksissamme sähköntuotantoon että fossiilisiin polttoaineisiin. Hyvää tulosta selittää se, että salkkumme yritysten sähköntuotannosta merkittävä osa tulee uusiutuvista energianlähteistä.

Kestävän kehityksen teemasalkku ja green bondit

Rakensimme vuonna 2016 kestävän kehityksen teemasalkun, johon koottiin yrityksiä, joiden liiketoiminta hyötyy ilmastomuutoksen torjunnasta

esimerkiksi teknologiassa ja uusiutuvan energian tuotannossa. Salkkuun valitaan myös sellaisia yrityksiä, jotka ovat valmiita muuttamaan omaa toimintaansa vähähiilisemmäksi ja samalla vähäriskisemmäksi. Vuoden 2017 päättyessä salkun arvo oli noin 400 miljoonaa euroa.

Varmassa ryhdyttiin vuonna 2017 sijoittamaan myös green bond -joukkovelkakirjalainoihin. Niissä liikkeenlaskussa nostettu velkapääoma korvamerkitään ympäristöystävällisiin investointeihin. Vuoden päättyessä green bond -salkussamme oli noin 300 miljoonaa euroa, mikä on noin 3 % likvideistä joukkovelkakirjalainasijoituksistamme.

Vuonna 2018 jatkamme ilmasto- ja politiikan integroimista sijoitusprosessiimme. Tämä tarkoittaa ilmastokysymysten systemaattista läpikäyntiä, hiilijalanjäljen seuranta ja 2 asteen tavoitteen analyysin laajentamista useammalle toimialalle.

Hedge- ja pääomarahastoissa tavoitteenamme on, että vuoteen 2020 mennessä yli puolella Varman rahastopääomasta on linjaus ilmastomuutoksen suhteen sekä ilmastomuutos integroituna sijoitusprosessiin. Edellyttämme rahastojen myös raportoivan toimistaan.

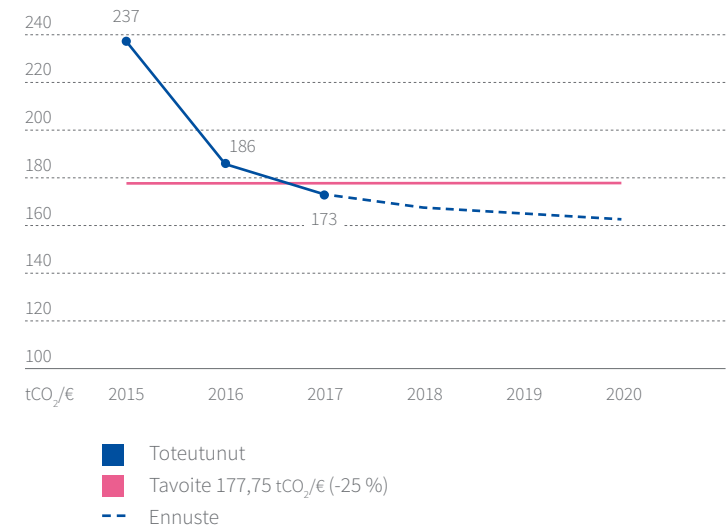


Osakkeiden hiilijalanjälki keveni

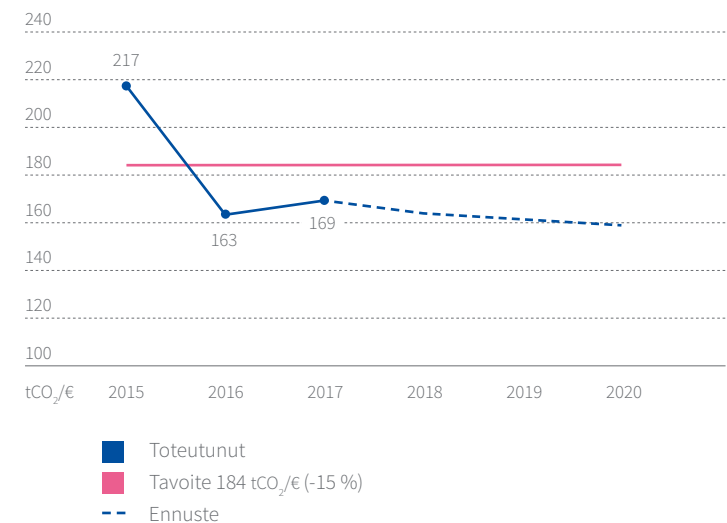
27 %

vuodesta 2015.

Varman noteerattujen osakesijoitusten hiilijalanjälki



Varman noteerattujen yrityslainojen hiilijalanjälki



Odotamme yrityksiltä raportointia ilmastonmuutoksen huomioimisesta

Uudistimme vuonna 2017 omistaja-ohjauksen periaatteitamme, joissa kerromme, mitä odotuksia Varmalla on merkittävänä osakkeenomistajana yhtiöille. Periaatteisiin sisällytettiin myös uusia vastuullisuuslinjauksia. Jatkossa odotamme yhtiöiden mm. raportoivan, millaisia vaikutuksia ilmastonmuutoksella on niiden liiketoimintaan ja kasvumahdollisuuksiin nyt ja tulevaisuudessa. Tämä on linjassa kansainvälisen TCFD:n (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) asiantuntijaryhmän suosituksen kanssa.

TCFD:n tapaan suosittelemme, että yhtiöt raportoivat, miten ilmastonmuutos sisällytetään yhtiön hallintoon, strategiaan ja riskienhallintaan, etenkin päästöintensivisillä aloilla. Seuranta varten on hyvä olla tavoitteet ja mittarit.

Sitoumukset ja verkostot

Liityimme 2016 Montréal Pledge -aloitukseen, jossa sitoudutaan mittaamaan ja raportoimaan listattujen osakesijoitusten hiilijalanjälki vuosittain. Lisäksi allekirjoitimme CDP:n, joka kerää yrityksiltä kasvihuonekaasujen päästöjä ja muita ilmastonmuutokseen liittyviä tietoja.

Vuonna 2017 liityimme mukaan myös Climate Leadership Counciliin ja Ilmastokumppaneihin, jotka kumpikin tahoillaan kamppailevat ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

Kiinteistösijoitusten ympäristövaikutukset

Rakennusten osuus Suomen kasvihuonepäästöistä on yli 40 %. Varman tavoitteena on pienentää kiinteistöjen hiilijalanjälkeä 15 % vuodesta 2015 vuoteen 2020. Vuoteen 2025 mennessä tavoitteemme on vähentää CO₂-päästöjä 20 %.

Vuosien 2015 ja 2017 välillä kiinteistösijoitusten hiilijalanjälki pieneni 18 %. Hyvää tulosta selittää osin muuttunut kiinteistökanta, mutta oma ansionsa on kohteissa tehdyillä energiatehokkuustoimenpiteillä.

Varman asuinkiinteistöjen hiilijalanjälkeä kevensi siirtyminen vihreään kiinteistösähköön. Tavoitteena on siirtyä sataprosenttisesti uusiutuvalla energialla tuotettuun kiinteistösähköön asunnoissa vaiheittain vuoteen 2019 mennessä.

Pyrimme vaikuttamaan kasvihuonekaasupäästöihin erityisesti energiansäästön avulla.

Olemme sitoutuneet sekä toimintilojen että vuokra-asuntojen toimenpideohjelmiin kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksessa. Sopimuskausi kattaa vuodet 2017–2025.

Varman kiinteistöjen kulutustiedot 2015–2017

	2017	2016	2015
Asunnot			
Sääkorjattu lämpö MWh	40 845	47 849	48 329
Vesi m ³ ¹⁾	292 318	375 312	358 874
Sähkö MWh	5 735	6 299	6 553
Laskennassa olevat kiinteistökohteet kpl	55	62	61
Toimitilat ²⁾			
Sääkorjattu lämpö MWh	118 723	82 820	93 696
Vesi m ³	239 634	188 460	216 985
Sähkö MWh	89 791	68 366	75 039
Laskennassa olevat kiinteistökohteet kpl	62	60	63
Toimitilat ²⁾ ja asunnot yhteensä			
Sähkö MWh	159 568	130 668	142 025
Vesi m ³	531 952	563 772	575 859
Sääkorjattu lämpö MWh	95 526	74 664	81 592
Laskennassa olevat kiinteistökohteet kpl yht	117	122	124

¹⁾ Asuntojen osalta vedenkulutuksessa mukana myös asukkaiden käyttämä käyttövesi. Vedenkulutuksen seurannassa mukana 53 asuntoa.

²⁾ Seurannassa ei ole mukana vuokralaisen hoitovastuulla olevia kohteita. Seurattavan salkun kohteet ovat muuttuneet vuodesta 2016, jolloin osasta kohteita on ollut kulutustietoja vain osasta vuotta.

Varma sijoittui 6 parhaan kärkeen vuonna 2017 WWF:n teettämässä arvioinnissa siitä, miten lähellä Euroopan suurimmat sijoittajat ovat 2 asteen lämpötilatavoitetta.

Varma tavoittelee 10 %:n säästöjä kiinteistöjen energiankulutuksessa vuoden 2025 loppuun mennessä. Väli-tavoitteena on 4 %:n kulutuksensäästö vuoden 2020 loppuun mennessä.

Varman omistamien asuinkiinteistöjen lämmön-, sähkön- ja vedenkulutus on vähentynyt merkittävästi viime vuosina. Toimitiloissa kulutusluvut puolestaan kasvoivat 2017, mikä johtuu lähinnä kulutusseurannassa mukana olevan kiinteistökannan muutoksista. Kulutustiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien välillä.

Ympäristösertifikaatti jo 22 kiinteistöllä

Ilmastopolitiikassamme on linjattu, että sertifioimme merkittävimmät rakennuksemme BREEAM-ympäristöluokituksen mukaisesti vuoteen 2025 mennessä. Laatu järjestelmällä tavoitellaan erityisesti energiatehokkuuden seurannan tehostamista ja todentamista. Tavoitteena on saavuttaa vähintään Good tai Very Good -taso.

Vuonna 2017 kaikkiaan 10 Varman kiinteistöä sai BREEAM In-Use -ympäristösertifikaatin. Joukossa oli kauppa-keskuksia ja toimistotaloja. Varmalla oli vuoden 2017 lopussa yhteensä 22 ympäristösertifioitua kiinteistöä, jotka muodostivat 22 % kiinteistö-kannastamme.

BREEAM-ympäristöluokitus on otettu käyttöön myös merkittävimmässä rakennushankkeissamme, mm. K-Kampus-toimistorakennushankkeessa Kalasatamassa ja Flamingo Wing -hotellihankkeessa Vantaalla. Hankkeissa tavoitellaan vähintään Very Good -tasoa.

BREEAM (Building Research Establishment's Environmental Assessment Method) on rakennusten ja rakennushankkeiden ympäristöluokitus, jonka avulla kiinteistöjen vastuullisuutta voidaan arvioida yhtenäisillä menetelmillä. Vastuullisuusluokituksessa ovat tarkastelussa mm. energiatehokkuusjärjestelmät, jätteiden lajittelu- ja kierrätysmahdollisuudet sekä sijainti, eli onko kohde hyvien joukkoliikenne-reittien varrella ja miten pyöräilyä tuetaan esimerkiksi tilaratkaisuissa.

Aurinkosähkö on kannattava vaihtoehto hiilijalanjäljen keventämiseen.

Katoille nousee tuhansia aurinkopaneeleja

Aloitimme aurinkovoimalatyöt viidessä omistamassamme kiinteistössä vuonna 2017. Katoille nousee tuhansia aurinkopaneeleja ympäri Suomea, mm. Tornion Rajalla-kauppakeskukseen, Hyvinkään Willa-kauppakeskukseen ja Salmisaaren liikuntakeskukseen.

Vuoden 2017 lopussa kaikkiaan seitsemän Varman omistaman kiinteistön katolla oli aurinkovoimala käyttövalmiina tai suunnitteilla. Kaikkiin aurinkovoimaloihin on saatu valtion energiatukea.

Aurinkovoimaloilla varustettavat kiinteistöt on valittu kiinteistötyypin, vapaan kattopinta-alan

sekä optimaalisen sähkönkulutuksen perusteella niin, että aurinkovoimalla tuotettu sähkö saadaan kulutettua kokonaan kiinteistössä.

Aloitimme aurinkosähkön hyödyntämisen kiinteistöissämme vuonna 2016 keventääksemme sijoitustemme hiilijalanjälkeä. Aurinkovoimaloiden elinkaarikustannukset ovat pienentyneet ja hyötysuhde parantunut, joten aurinkoenergia on kannattava vaihtoehto hiilijalanjäljen pienentämiseen. Kartoitamme jatkuvasti uusia kohteita aurinkovoimaloille.

[Katso video Salmisaaren aurinkovoimalan rakennuksesta](#)



TOIMITUSKETJUN JA OMAN TOIMINNAN YMPÄRISTÖNÄKÖKULMAT

Toimitusketjun kartoitus ja vastuullisuusvaatimukset

Vuonna 2017 kartoitimme Varman toimitusketjun vastuullisuusnäkökulmasta. Määrittelimme Varman edellyttämät vastuullisuusnäkökohdat ja laadimme toimittajille yritys vastuuvaatimukset, [Supplier Code of Conductin](#), jonka Varman hallitus hyväksyi 14.12.2017.

Toimittajien yritys vastuuvaatimuksissa periaatteena on, että Varma sitouttaa suorat palveluntarjoajansa eli ensimmäisen portaatan toimittajat vastuullisuusvaatimukseen. Suorat toimittajat veloitetaan huolehtimaan omasta alihankinnastaan vastuullisesti. Toimittajien yritys vastuuvaatimukset tulevat liitteiksi sopimuksiin. Ohjeisiin on myös kirjattu ilmoitusvelvollisuus ja lupa Varman tekemiin auditointeihin.

Toimittajien yritys vastuuvaatimuksissa vaaditaan ympäristön kunnioittamista. Edellyttämme toimittajiltamme tietoisuutta omista ympäristövaikutuksista sekä niiden huomioimista omassa toiminnassa. Ympäristöasioita koskevaa lainsäädäntöä tulee noudattaa ehdottomasti. Erityistä huomiota on kiinnitettävä ympäristövaikutusten arvioimiseen, vähentämiseen ja ennalta varautumiseen ympäristöriskien ehkäisemiseksi.

Kannustamme toimittajiamme käyttämään sertifioitua ympäristöjärjestelmää tai dokumentoitua toimintatapaa ympäristöasioiden hallinnassa. Kannustamme myös ympäristöystävällisten ratkaisujen kehittämiseen ja käyttämiseen. Etenkin päästöintensiivisillä aloilla toimittajien tulee kiinnittää erityistä huomiota omaan hiilijalanjälkeensä ja sen seurantaan sekä tavoitteisiin ympäristövaikutusten vähentämiseksi tulevaisuudessa.

Merkittävimmät hankintamme kohdistuvat rakennuttamiseen, kiinteistöjen ylläpitoon sekä it-järjestelmiin.

Vuonna 2017 tehdyistä Varman ostoista 99,1 % tuli Suomesta. Loput 0,9 % tulivat Yhdysvalloista, Isosta-Britanniasta ja muista Euroopan maista.

Oman toiminnan ympäristönäkökohdat

Varman oman toiminnan ympäristövaikutuksia hallitsemme WWF:n [Green Office](#) -järjestelmän avulla. Varma otti järjestelmän käyttöön vuoden 2016 alussa. Tavoitteenamme on pienentää Varman omasta toiminnasta aiheutuvaa hiilijalanjälkeä 15 % vuoteen 2020 mennessä. Tavoite on yhtenevä ilmastopolitiikkamme kiinteistösijoituksia koskevan linjauksen kanssa.

Etenkin päästöintensiivisillä aloilla toimittajiemme tulee kiinnittää erityistä huomiota omaan hiilijalanjälkeensä ja sen seurantaan sekä tavoitteisiin ympäristövaikutusten vähentämiseksi tulevaisuudessa.



Läpäisimme vuonna 2016 WWF:n tekemän Green Office -toimistotarkastuksen, ja Salmisaaren-toimistollemme myönnettiin Green Office -merkki.

Varman Green Office -tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2017 liittyivät energiankulutuksen, jätteen ja paperinkulutuksen vähentämiseen, työmatkaliikenteen päästöjen pienentämiseen, ruokahävikkiin ja hankintoihin.

Oman toimintamme hiilijalanjälki pieneni 17 % vuoden 2015 lähtötasosta.

Energiankulutuksesta koituvat kasvihuonekaasupäästöt Salmisaaren-toimistossa vähenivät 2 vuodessa peräti 61 %. Salmisaaren-toimiston katolle asennettiin vuonna 2017 aurinkovoimala. Lisäksi siirryimme vihreään vesivoimalla tuotettuun sähköön kesällä 2016.

Jättemäärä väheni 2 vuodessa lähes 47 %. Valtaosa kiinteistömme jätteestä tulee toimitilassamme sijaitsevasta Fazer Amican ravintolasta. Ruuanvalmistuksesta syntyvän jätteen määrä väheni mm. sen ansiosta, että ravintola alkoi myydä hävikkiruokaa syksyllä 2017.

Paperinkulutuksessa saavutettiin 12 %:n säästö edellisvuoteen verrattuna.

Työmatkaliikenteestä syntyviä päästöjä pyrimme kitkemään tukemalla etätöiden tekemistä sekä uudistamalla työmatkaliikkumisen linjauksiamme. Laadimme ympäristöystävällisemmän työsuhteautopolitiikan, jossa työsuhteautojen päästöraja tuli 130 CO₂g/km. Varma kompensoi taloudellisesti, jos varmalainen valitsee työsuhteautoksi erittäin vähäpäästöisen auton (alle 110 CO₂g/km). Ekologista autoilua tukee myös Salmisaaren pysäköintihallin sähköautoparkki.

Varmalaisilla on käytössään hyvät tilat työmatkapyöräilyä varten. Varma kannustaa henkilöstöedulla julkisen liikenteen käyttöön työmatkoilla.

Salmisaaren-toimiston katolle asennettiin vuonna 2017 aurinkovoimala. Lisäksi siirryimme vihreään vesivoimalla tuotettuun sähköön kesällä 2016.

Valmiina sähköautojen aikaan: Salmisaaren pysäköintihalliin latausmahdollisuus 250 autolle

Varman pääkonttorin pysäköintihallissa Helsingin Salmisaareissa voi ladata sähkö- ja hybridi-autoa noin 250 parkkiruudussa. Varma ja Parkkisähkö Oy asensivat vuonna 2017 pysäköintihalliin latausjärjestelmän, joka on laajuudessaan maailman suurimpia.

Pysäköintihallissa on noin 250 parkkiruutua, ja kaikki parkkiruudut, jotka on mahdollista sähköistää, liitettiin latausjärjestelmään. Älykäs latausjärjestelmä kestää myös nopeiden teholatureiden aiheuttamaa kuormitusta. Latauslaitteen voi valita käyttötarpeen mukaan.

Varman ohessa pysäköintihallia käyttävät Salmisaaren toimistokampuksen yritykset kuten Outokumpu ja Lemminkäinen.

Sähköautojen määrä kasvaa lähivuosina voimakkaasti Suomessa, ja vuoteen 2030 mennessä teillämme ennustetaan liikkuvan arviolta 250 000 sähkö- ja hybridi-autoa. Autokaupan mukaan sähköautojen myynnin suurin yksittäinen hidaste Suomessa on latauspisteiden vähäisyys.

Varman tavoitteena on lisätä sähkö- ja hybridi-autojen latauspisteitä myös muissa omistamissaan kiinteistöissä.

Varman oman toiminnan ympäristötietoja

	2017	2016	2015
Vedenkulutus m ³	3 500	4 380	3 659
Sähkö MWh	1 667	2 008	2 102
Lämpö MWh (sääkorjattu)	1 990	2 361	2 891
Jätteen kokonaismäärä (tonnia)	31,51	60,32	58,90
Hiilijalanjälki tCO ₂	1 560	1 449,94	1 732,58

EETTINEN JA LÄPINÄKYVÄ LIIKETOIMINTA

Yhteisten sääntöjen tunteminen ja noudattaminen ovat tärkeä osa varmalaisista vastuullisuudesta. Vuonna 2017 päivitimme eettiset liiketoimintaohjeet ja kehitimme toimitusketjun vastuullisuutta. Valmistauduimme koko yhtiön voimin toukokuusta 2018 alkaen sovellettavaan EU:n tietosuoja-asetukseen.

EETTINEN LIIKETOIMINTA

Varman perustehtävä, eläkkeiden turvaaminen, on merkittävä yhteiskunnallinen tehtävä, jossa korostuu eettisyyden ja läpinäkyvyyden vaade. Varman tapa toimia on kuvattu eettisissä liiketoimintaperiaatteissa, Code of Conductissa. Ohjeiden tarkoitus on ohjata varmalaisia toimimaan suorasekäisesti ja vastuullisesti. Eettiset liiketoimintaohjeet hyväksyy Varman hallitus.

Varma on sitoutunut eettisissä liiketoimintaohjeissa mm. markkinaehtoiseen toimintaan, harmaan talouden torjumiseen, lahjonnan estämiseen ja vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin. Olemme myös sitoutuneet toimimaan YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien periaatteiden mukaisesti ja edellytämme samaa toimitusketjultamme.

Eettisiä liiketoimintaohjeita täydentävät muut sisäiset linjaukset ja ohjeistukset, joita Varmassa on mm. tietoturvaan, tietosuojaan sekä rahanpesun tunnistamiseen liittyen. Jokaisen varmalaisen odotetaan noudattavan näitä liiketoiminnan linjauksia. Ongelmatapauksissa ja rikkomusepäilyistä voi olla yhteydessä Compliance Officeriin.

Toimitusketjun vastuullisuuden hallinta

Vuonna 2017 kartoitimme toimitusketjumme vastuullisuuskysymysten selvittämiseksi. Määrittelimme Varman

edellyttämät vastuullisuuskohdat ja laadimme toimittajille yritys vastuuvaatimukset, Supplier Code of Conductin.

Toimittajien yritys vastuuvaatimuksissa periaatteena on, että Varma sitouttaa suorat palveluntarjoajansa eli ensimmäisen portaan toimittajat vastuullisuusvaatimuksiin. Suora palveluntarjoaja on vastuussa omasta hankintaketjustaan.

Yritys vastuuvaatimuksissa käsitellään mm. hyviä liiketoimintatapoja, ihmisoikeuksia, työturvallisuutta ja -terveyttä ja ympäristön kunnioittamista. Ohjeisiin on myös kirjattu ilmoitusvelvollisuus ja lupa auditointeihin. Toimittajien yritys vastuuvaatimukset tulevat liitteiksi sopimuksiin.

Compliance-toiminta Varmassa

Compliance-toiminnalla koordinoimme toimintaperiaatteiden ja ohjeiden toteutumista sekä ehkäisimme juridisten riskien toteutumista Varmassa. Lakiasiaintohtaja vastaa Compliance Officerina oikeudellisen Compliance-toiminnan organisoinnista.

Compliance-toiminnan tueksi on käytössä verkkokursseja, jotka jokaisen varmalaisen edellytetään suorittavan työsuhteen alkaessa ja tämän jälkeen 2 vuoden välein. Osallistumisastetta seurataan ja se raportoidaan mm.

hallitukselle. Vuonna 2016 eettisten liiketoimintaohjeiden verkkokurssin suoritti 88 % varmalaisista ja tietoturva-verkkokurssin 70 % varmalaisista. Kumpikin kurssi päivitetään ja ne suoritetaan seuraavan kerran vuonna 2018.

Tietosuoja ja tietoturva

Käsittelemme mm. vakuutettujen, eläkeläisten ja vuokralaisten henkilötietoja. Henkilöasiakkaiden tietosuojasta huolehdimme varmistamalla, että henkilötietoja käsitellään kaikilta osin lakien, muiden säännösten ja viranomaismääräysten mukaisesti. Rekisterinpitäjänä Varma vastaa myös siitä, että sen alihankkijat toimivat vastaavalla tavalla.

Varman tietoturvaluottamistoiminnan tavoitteet, vastuut ja keinot on määritelty tietoturvapoliitikassamme. Tietoturvuuden hallinta Varmassa koostuu tietoturvariskien arviointiin pohjautuvasta suunnittelusta, tietoturvaa edistävien toimenpiteiden toteuttamisesta, tietoturvan tason tarkastamisesta ja valvonnasta sekä menettelyiden jatkuvasta parantamisesta.

Vuonna 2017 emme saaneet yhtään asiakkaiden yksityisyyden rikkomiseen tai asiakastietojen häviämiseen liittyvää valitusta.

Valmistauduimme EU:n tietosuoja-asetukseen

Toukokuussa 2018 astuu voimaan uusi tietosuoja-asetus, joka tiukentaa ja yhtenäistää henkilötietojen käsittelyn sääntöjä EU-maissa. Aloitimme vuonna 2016 hankkeen, jossa varmistamme, että Varmalla on valmiudet vastata tietosuoja-asetuksen velvoitteisiin toukokuuhun 2018 mennessä. Siihen tarvitaan lukuisia tietoteknisiä muutoksia, henkilötiedon käsittelyä koskevien menettelytapojen kuvaamista, hallinnollisia ja sopimuksellisia toimia – unohtamatta viestintää ja koulutusta.

Varman tietosuoja- ja tietoturva-toimia ohjaavaksi dokumentiksi on laadittu Tietosuojaperiaatteet, jotka on hyväksytty Varman hallituksessa.

Varman perustehtävä, eläkkeiden turvaaminen, on merkittävä yhteiskunnallinen tehtävä, jossa korostuu eettisyyden ja läpinäkyvyyden vaade.

AVOIN VIESTINTÄ JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Liiketoiminnan läpinäkyvyys ja avoimuus

Yritysvastuuohjelmamme yhtenä painopisteenä on avoin ja proaktiivinen viestintä. Lisäämällä liiketoimintamme läpinäkyvyyttä vahvistamme luottamusta Varmaa kohtaan.

Varman asiakasyrityksilleen tarjoama työkykytoiminta on viime vuosina herättänyt keskustelua julkisuudessa. Lisätäksemme työhyvinvointitoimintamme läpinäkyvyyttä olemme huhtikuusta 2017 alkaen julkistaneet tiedot uusista työhyvinvointisopimuksista verkkosivuillamme. Sopimukset julkaistaan neljännesvuosittain. Finanssivalvonta antoi vuonna 2016 ohjeet siitä, miten työeläkevakuutusyhtiöiden tulee jatko- ja tarjota työkykyttömyysriskin hallintaan tarkoitettuja palveluja, ja ohjeet integroitiin osaksi Varman prosesseja ja sähköisiä palveluita.

Raportoimme vastuullisen liiketoiminnan kehityksestä neljännesvuositain osana tulosjulkistusta. Olemme myös ottaneet huomioon muiden kuin taloudellisten tietojen raportointiin liittyvät lakisääteiset raportointivelvoitteet ja julkaisseet selvityksen ei-taloudellisista tiedoista osana toimintakertomusta.

Eläkkeiden turvaaminen on vastuullinen tehtävä, joka perustuu luottamukseen. Hyvän maineemme vaaliminen on meille tärkeää, ja seuraamme jatkuvasti maineemme kehitystä T-Median

Luottamus & Maine -tutkimuksessa. Vuoden 2017 tutkimustulokset osoittivat, että Varman maine on hyvää keskitasoa, 3,42 (3,21). Samassa tutkimuksessa mitataan suuren yleisön käsitystä Varman vastuullisuudesta. Myös tämä sai tuntuvasti paremman arvion, 3,42, kuin vuosi sitten (3,17).

Keskitymme sponsoroinnissa pääasiassa pitkäaikaisiin yhteistyösopimuksiin. Kerromme [sponsorointi- ja lahjoituslinjauksistamme](#) verkkosivuillamme.

Emme myönnä puolueille rahallista tukea.

Sidosryhmäyhteistyö ja vastuullisuusverkostot

Merkittävänä suomalaisena sijoittajana ja työelämän asiantuntijana Varmalla on monipuolinen näkemys talouteen ja suomalaiseen yhteiskuntaan. Tämän vuoksi haluamme käydä avointa vuoropuhelua eri sidosryhmien kanssa. Keskeisimpiin sidosryhmiimme kuuluvat asiakkaat, henkilöstö, Varman hallintoelinten jäsenet, viranomaiset ja päättäjät, työmarkkinajärjestöt, toimialan järjestöt, kansalaisjärjestöt ja media.

Lakisääteinen tehtävämme, eläkkeiden turvaaminen, määrittelee luontevasti keskeiset sidosryhmämme; samoin se, että Varma on keskinäinen, asiakkaidemme omistama yhtiö.

Edistämme avointa yhteiskunnal-

lista vuorovaikutusta ja kuuntelemme asiakkaitamme ja muita sidosryhmiämme. Näitä tavoitteita tukevat mm. Varman 5 neuvottelukuntaa: eläkeasiain, eläkkeensaajien, yrittäjien, työnantajien ja vakuutettujen neuvottelukunnat. Ajantasainen listaus [neuvottelukuntien jäsenistä](#) on saatavilla Varman verkkosivuilla.

Varman tyyppisiä vuorovaikutuskanavia ovat neuvottelukuntien ohessa erilaiset kokoukset, asiakas- ja muut tapaamiset, infot, koulutustilaisuudet, seminaarit, webinaarit, verkkosivut, chat, sosiaalinen media ja julkaisut.

Vuonna 2017 sidosryhmämme olivat kiinnostuneita tuoreesta eläkeuudistuksesta ja erityisesti uudesta eläkemudosta, osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä. Keskustelua kirjoittivat myös kansainvälisen talouden ja politiikan epävarmuustekijät ja

niiden vaikutus Suomen piristyneeseen talouskasvuun. Nousevia kiinnostuksen kohteita ovat yritysvastuu, työelämän muutos ja työkuulttuurin kehittäminen. Kansalaisjärjestöjen kanssa kävimme vuoropuhelua mm. ilmastomuutoksen hillinnästä ja verovastuullisuudesta.

Olemme kiinteässä vuorovaikutuksessa toimialan edunvalvontajärjestöjen kanssa. Osallistumme mm. [Eläketurvakeskuksen](#), [Työeläkevakuuttajat TELAn](#) ja [Finanssialan työryhmiin](#).

Olemme mukana myös erilaisissa vastuullisen liiketoiminnan verkostoissa, kuten [Yritysvastuuverkosto FIBSissä](#) ja vastuullisen sijoittamisen yhdistyksessä [Finsifissä](#). Vuonna 2017 liityimme mukaan myös [Climate Leadership Counciliin](#) ja [Ilmastokumppaneihin](#), jotka kumpikin tahoillaan kamppailevat ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

Sidosryhmämme olivat kiinnostuneita tuoreesta eläkeuudistuksesta ja erityisesti uudesta eläkemudosta, osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä.

Jäsenmaksut edunvalvontajärjestöille

	2017	2016	2015
Finanssiala ry (FA)	376 026	344 000	337 000
Työeläkevakuuttajat TELA	831 050	977 000	959 000

RAPORTOINTI- PERIAATTEET

Yritysvastuuraporttimme on laadittu noudattaen GRI-standardeja. Raportin sisältö nojaa olennaisuusarvioon, jossa tunnistimme Varmalle olennaiset vastuullisuusnäkökohdat.

RAPORTOINTIPERIAATTEET

Varman yritys vastuuraportti on laadittu noudattaen kansainvälistä Global Reporting Initiative (GRI) -standardeja. Lisäksi olemme raportoineet Varman omiin olennaisiin vastuullisuuden aiheisiin liittyviä tietoja GRI-standardien raportointiperiaatteiden mukaisesti. Olemme myös ottaneet huomioon muiden kuin taloudellisten tietojen ja monimuotoisuuden raportointiin liittyvät lakisäätöiset raportointivelvoitteet.

Laajuudeltaan raportti vastaa GRI-standardien perustasoa (core). Varmalle olennaisten vastuullisuuden aiheiden raportointi perustuu syksyllä 2015 tekemäämme olennaisuusanalyysiin, jossa sidosryhmiä pyydettiin arvioimaan Varmalle olennaisia vastuullisuusnäkökohtia.

Sidosryhmien odotuksia arvioitiin ja työstettiin Varman johtoryhmässä sen mukaan, miten merkittävä vaikutus niillä on liiketoimintaamme. Olennaisuusanalyysin lopputuloksena tunnistimme yhteensä 11 Varman vastuullisuudelle olennaista näkökohtaa, jotka on kuvattu raportissa tunnuslukuineen. Raportin sisällön vertailu GRI-standardeihin ilmenee GRI-sisältöindeksistä.

Taloudellisen vastuun tunnusluvut perustuvat Varman kirjanpitoon ja vahvistettuun tilinpäätökseen. Eläkepalveluihimme liittyvät tunnusluvut on saatu Varman ja Eläketurvakeskuksen eläkekäsittelyjärjestelmistä ja verkko-palveluraportteistamme. Henkilöstöön

liittyvät tunnusluvut puolestaan ovat peräisin Varman henkilöstötietojärjestelmistä.

Ympäristövastuun tunnusluvut on saatu palveluntuottajilta mm. heidän energianhallintajärjestelmistään. Noteerattujen osake- ja yritysainasijoitusten hiilijalanjäljen luvut ovat ISS:n laskemia. Varman oman toiminnan hiilijalanjälki on laskettu WWF:n Ilmastolaskurin avulla.

Sijoitusten hiilijalanjälki-laskennan metodologia

Varman noteerattujen osakesijoitusten hiilijalanjälki kattaa sekä suorat noteeratut osakesijoitukset että osan indeksisijoitetuista osakkeista. Laskenta kattaa sekä yritysten suorat, omasta toiminnasta syntyvät kasvihuonekaasupäästöt (scope 1) että epäsuorat, pääosin ostetusta sähköstä tulevat päästöt (scope 2). Hiilijalanjälki ja tähän perustuvat tunnusluvut on laskettu Varman omistussuosuksien perusteella.

Varman omistamien osakkeiden markkina-arvo on suhteutettu koko yrityksen markkina-arvoon, jolloin yrityksen päästöt ja liikevaihto allokoidaan tämän perusteella. Lopuksi kaikki osuudet yritysten päästöistä on laskettu yhteen ja jaettu kaikkien osuuskien liikevaihtojen summalla.

Sijoitusten hiili-intensiteetti perustuu yritysten painoon osakesijoituksissa. Luku lasketaan kertomalla yhtiöiden

hiili-intensiteetit (päästöt/liikevaihto) yrityksen painolla osakesijoituksissa ja laskemalla nämä yhteen.

Varman noteerattujen yritysainasijoitusten hiilijalanjälkeen on otettu mukaan suorat noteeratut yritysainasijoitukset. Hiilijalanjälki kattaa sekä yritysten suorat, omasta toiminnasta syntyvät kasvihuonekaasupäästöt (scope 1) että epäsuorat, pääosin ostetusta sähköstä tulevat päästöt (scope 2). Varman omistama yritysainasijoitus on suhteutettu yhtiön koko velkaan ja päästöt on allokoitu Varmalle tämän osuuden perusteella. Laskelma on suuntaa antava, sillä yritysainasijoitusten hiilijalanjäljen laskennalle ei ole vielä standardia. Tarkensimme laskennassa käytettyä velan määritelmää vuonna 2016. Varman yritysainasijoitusten vertailuluvut vuodelta 2015 on päivitetty vastaamaan uutta laskentatapaa.

Kiinteistösijoitusten hiilijalanjäljessä on huomioitu energiankulutuksen sekä toimitilojen osalta myös vedenkulutuksen päästöt. Sähkön ja lämmön päästökertoimina on käytetty Motivan päästökertoimia, joista sähkön ominaispäästökertoimen on 0,209 tCO₂/MWh. Lämmön päästökertoimet vaihtelevat paikkakunnasta riippuen. Motivalla ei ole päästökertoimia kaukokylmälle ja vedelle.

Hiilijalanjäljen laskennassa on käytetty kaukokylmälle päästökertoimena 0,07 tCO₂/MWh ja vedelle 2,95 kgCO₂/m³. Nämä päästökertoimet on määritetty

Varman kiinteistöjen energiastrategian tekemisen yhteydessä. Lämpö on sääkorjattu.

Integroitu raportti

Koska vastuullisuus on vahvasti osana Varman perustehtävää, eläkkeiden turvaamista, ja kaikkea liiketoimintaamme, oli meille luonteva ratkaisu yhdistää perinteinen vuosikertomus sisältö ja yritys vastuutiedot samaan integroituun raporttiin. Raportti julkaistaan sähköisesti suomeksi ja englanniksi.

Tunnuslukujen laskentaratjana on käytetty pääosin Varman emoyhtiön tietoja. Laskentaratjan poikkeamat on kerrottu GRI-sisältöindeksissä tunnusluvun yhteydessä.

Raporttia ei ole varmennettu ulkoisesti.

Varman vastuullisuuden painopistealueet, olennaiset aiheet ja laskentarajat

Varman vastuullisuuden painopistealueet	Olennaiset GRI-aiheet ja Varman omat olennaiset vastuullisuuden aiheet	Laskentaraja raportoinnissa
Vakavaraisuuden turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Taloudelliset tulokset Välilliset taloudelliset vaikutukset 	<ul style="list-style-type: none"> Varman oma toiminta Varman yhteiskunnalliset vaikutukset
Eläketurvan häiriötön toimeenpano	<ul style="list-style-type: none"> Eläketurvan häiriötön toimeenpano¹⁾ Asiakaspalvelu¹⁾ Asiakkaiden yksityisyyden suoja 	<ul style="list-style-type: none"> Varman oma toiminta
Avoin ja proaktiivinen viestintä	<ul style="list-style-type: none"> Sidosryhmävuorovaikutus 	<ul style="list-style-type: none"> Varman oma toiminta
Työkyvyn tukeminen ja työurien pidentäminen	<ul style="list-style-type: none"> Työkyvyn tukeminen ja työurien pidentäminen asiakasyrityksissä¹⁾ 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaat
Liiketoiminnan ja hallinnon läpinäkyvyys	<ul style="list-style-type: none"> Liiketoiminnan eettisyys Lahjonnan ja korruption vastaisuus Poliittinen vaikuttaminen Sosiaalisen ja taloudellisen vastuun vaatimusten noudattaminen Toimittajien yhteiskunnallisten vaikutusten arviointi 	<ul style="list-style-type: none"> Varman oma toiminta Toimitusketju
Vastuullisuus sijoitustoiminnassa	<ul style="list-style-type: none"> Vastuullinen sijoittaminen¹⁾ 	<ul style="list-style-type: none"> Varman sijoitukset
Ilmastonmuutoksen hillintä <ul style="list-style-type: none"> Sijoituksissa Toimitusketjussa Omassa toiminnassa 	<ul style="list-style-type: none"> Ilmastonmuutoksen hillintä sijoituskohteissa¹⁾ Toimittajien ympäristöarvioinnit Energia Päästöt Vesi Jätteet 	<ul style="list-style-type: none"> Varman sijoitukset Toimitusketju Varman oma toiminta
Varmalaisten työhyvinvointi ja osaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Työllistäminen Työterveys ja -turvallisuus Koulutus Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet 	<ul style="list-style-type: none"> Varman oma toiminta
Kustannustehokas liiketoiminta	<ul style="list-style-type: none"> Kustannustehokas liiketoiminta, hoitokustannustulos¹⁾ 	<ul style="list-style-type: none"> Varman oma toiminta

¹⁾ Varman oma olennainen vastuullisuuden aihe

GRI-INDEKSI

GRI-vertailu

GRI-standardi	Sisältö	Sijainti	Lisätiedot	Poikkeamat
YLEINEN SISÄLTÖ				
Organisaation taustakuvaus				
GRI 102	102-1 Raportoivan organisaation nimi		Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	
GRI 102	102-2 Tärkeimmät toiminnot, tavaramerkit, tuotteet ja palvelut	Varma lyhyesti, s. 3		
GRI 102	102-3 Yhtiön pääkonttorin sijainti		Salmisaarenranta 11, 00180 Helsinki, Suomi	
GRI 102	102-4 Toimintojen sijainti	Varma lyhyesti, s. 3		
GRI 102	102-5 Omistus rakenne ja yhtiömuoto	Varma lyhyesti, s. 3		
GRI 102	102-6 Markkina-alueet	Varma lyhyesti, s. 3		
GRI 102	102-7 Organisaation koko	Varma lyhyesti, s. 3 Avainluvut, s. 7		
GRI 102	102-8 Tiedot henkilöstöstä ja työntekijöistä	Vastuu varmalaisista, s. 35		
GRI 102	102-9 Toimitusketju	Toimitusketjun ja oman toiminnan ympäristönäkökulmat, s. 44 Eettinen liiketoiminta, s. 47		
GRI 102	102-10 Merkittävät muutokset organisaatiossa ja toimitusketjussa		Ei merkittäviä muutoksia	
GRI 102	102-11 Varovaisuuden periaatteen soveltaminen	<u>Riskienhallinta</u> (Toimintakertomus ja tilinpäätös), s. 40		
GRI 102	102-12 Ulkopuoliset aloitteet	Vastuullinen sijoittaminen, s. 25 Vastuu varmalaisista, s. 38 Vastuu ympäristöstä – ilmastonmuutoksen hillintä, s. 42		
GRI 102	102-13 Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Eettinen liiketoiminta, s. 48		
Strategia ja analyysi				
GRI 102	102-14 Toimitusjohtajan katsaus	Toimitusjohtajan katsaus, s. 4–5		
GRI 102	102-15 Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Toimintaympäristö, s. 11–14 Vastuullinen Varma, s. 15–17		
Liiketoiminnan eettisyys				
GRI 102	102-16 Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	Strategia ja tavoitteet, s. 10 Eettinen liiketoiminta, s. 47		
GRI 102	102-17 Toiminnan eettisyyteen liittyvä neuvonanto ja väärinkäytösten ilmoittaminen	Eettinen liiketoiminta, s. 47		
Hallinto				
GRI 102	102-18 Hallintorakenne	<u>Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä</u> , s. 3		

GRI-vertailu

GRI-standardi	Sisältö	Sijainti	Lisätiedot	Poikkeamat
Sidosryhmävuorovaikutus				
GRI 102	102-40 Luettelo sidosryhmistä	Avoin viestintä ja sidosryhmäyhteistyö, s. 48		
GRI 102	102-41 Työehtosopimukset	Vastuu varmalaisista, s. 35		
GRI 102	102-42 Sidosryhmien tunnistaminen ja valinta	Avoin viestintä ja sidosryhmäyhteistyö, s. 48		
GRI 102	102-43 Sidosryhmätoiminta	Avoin viestintä ja sidosryhmäyhteistyö, s. 48		
GRI 102	102-44 Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	Avoin viestintä ja sidosryhmäyhteistyö, s. 48		
Raportointikäytäntö				
GRI 102	102-45 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yksiköt	Raportointiperiaatteet, s. 50		
GRI 102	102-46 Raportin sisällön ja aiheiden laskentarajojen määrittely	Raportointiperiaatteet, s. 51		
GRI 102	102-47 Luettelo olennaisista aiheista	Vastuullinen Varma, s. 16 Raportointiperiaatteet, s. 50–51		
GRI 102	102-48 Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa		Ei olennaisia muutoksia	
GRI 102	102-49 Muutokset raportoinnissa		Ei olennaisia muutoksia	
GRI 102	102-50 Raportointikausi		1.1.–31.12.2017	
GRI 102	102-51 Edellisen raportin päiväys		9.3.2017	
GRI 102	102-52 Raportointijakso		Raportti julkaistaan vuosittain	
GRI 102	102-53 Yhteystiedot lisätiedoille		viestinta@varma.fi	
GRI 102	102-54 GRI-standardien mukaisuus	Raportointiperiaatteet, s. 51		
GRI 102	102-55 GRI-sisältövertailu	GRI-sisältöindeksi, s. 52–55		
GRI 102	102-56 Ulkoinen varmennus		Raporttia ei ole varmennettu.	
OLENNAISET VASTUULLISUUDEN AIHEET				
Johtamistapa				
GRI 103	103-1 Olennaiset aiheet ja niiden laskentarat	Vastuullinen Varma, s. 15–17 Vastuullinen sijoittaminen, s. 25–26		
GRI 103	103-2 Johtamistavan ja sen osa-alueiden kuvaus	Vastuullinen Varma, s. 15–17 Vastuullinen sijoittaminen, s. 25–26		
GRI 103	103-3 Johtamistavan tehokkuuden arviointi	Vastuullinen Varma, s. 15–17 Vastuullinen sijoittaminen, s. 25–26		
Taloudellinen vastuu				
Taloudelliset tulokset				
GRI 201	201-1 Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	Vastuu eläkevaroista, s. 19–21		
Väilliset taloudelliset vaikutukset				
GRI 203	203-2 Merkittävät epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	Vastuu eläkevaroista, s. 19–21		
Lahjonnan ja korruption vastaisuus				
GRI 205	205-2 Lahjonnan ja korruption vastaisten toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen viestintä ja koulutus	Eettinen liiketoiminta, s. 47		

GRI-vertailu

GRI-standardi	Sisältö	Sijainti	Lisätiedot	Poikkeamat
Ympäristövastuu				
Energia				
GRI 302	302-1 Organisaation oma energian kulutus	Vastuu ympäristöstä – ilmastomuutoksen hillintä sijoituksissa, s. 42–43 Vastuu ympäristöstä – toimitusketjun ja oman toiminnan ympäristönäkökulmat, s. 44–45		
GRI 302	302-4 Energiankulutuksen vähentäminen	Vastuu ympäristöstä – ilmastomuutoksen hillintä, s. 42–43 Vastuu ympäristöstä – toimitusketjun ja oman toiminnan ympäristönäkökulmat, s. 44–45		
Vesi				
GRI 303	303-1 Veden kulutus	Vastuu ympäristöstä – ilmastomuutoksen hillintä sijoituksissa, s. 41–42 Vastuu ympäristöstä – toimitusketjun ja oman toiminnan ympäristönäkökulmat, s. 45		
Päästöt				
GRI 305	305-2 Epäsuorat kasviuonekaasujen päästöt (scope 2)	Vastuu ympäristöstä – ilmastomuutoksen hillintä sijoituksissa, s. 41–42 Vastuu ympäristöstä – toimitusketjun ja oman toiminnan ympäristönäkökulmat, s. 45		
GRI 305	305-4 Kasviuonekaasujen päästöintensiiteetti	Vastuu ympäristöstä – ilmastomuutoksen hillintä, s. 41–42		
Jätevedet ja jätteet				
GRI 306	306-2 Jätteet	Vastuu ympäristöstä – toimitusketjun ja oman toiminnan ympäristönäkökulmat, s. 45		
Toimittajien ympäristöarvioinnit				
GRI 308	308-1 Ympäristövaatimusten mukaisesti arvioidut uudet toimittajat	Vastuu ympäristöstä – toimitusketjun ja oman toiminnan ympäristönäkökulmat, s. 44		Prosenttiosuutta arvioiduista toimittajista ei raportoitu. Toimittajien yritysvastuuvaatimukset sisältävät ympäristönäkökohdat, ja ohjeisto lanseerattiin vuonna 2017.
Sosiaalinen vastuu				
Työllistäminen				
GRI 401	401-1 Uusi palkattu henkilöstö ja henkilöstön vaihtuvuus	Vastuu varmalaisista, s. 35		
Työterveys ja -turvallisuus				
GRI 403	403-2 Tapaturmatyyppit, tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset	Vastuu varmalaisista, s. 35		
Koulutus				
GRI 404	404-1 Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden	Vastuu varmalaisista, s. 35		
GRI 404	404-2 Henkilöstön osaamisen kehittämisen ohjelmat ja muutostilanteisiin liittyvä tuki	Vastuu varmalaisista – osaamisen kehittäminen, s. 37		
GRI 404	404-3 Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä oleva henkilöstö	Vastuu varmalaisista, s. 35		

GRI-vertailu

GRI-standardi	Sisältö	Sijainti	Lisätiedot	Poikkeamat
Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet				
GRI 405	405-1 Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	Vastuu varmalaisista – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, s. 38		
GRI 405	405-2 Naisten ja miesten peruspalkkojen ja palkitsemisen suhde	Vastuu varmalaisista – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, s. 38		
Poliittinen vaikuttaminen				
GRI 415	415-1 Poliittiset tuet	Eettinen ja läpinäkyvä liiketoiminta, s. 48		
Sosiaalisen ja taloudellisen vastuun vaatimusten noudattaminen				
GRI 419	419-1 Poikkeamat sosiaalisen ja taloudellisen vastuun säädöksistä ja määräyksistä		Ei tapauksia vuonna 2017	
Toimittajien sosiaalisten vaikutusten arviointi				
GRI 414	414-1 Sosiaalisten vaatimusten mukaisesti arvioidut uudet toimittajat	Eettinen ja läpinäkyvä liiketoiminta, s. 47		Prosenttiosuutta arvioiduista toimittajista ei raportoitu. Toimittajien yritys-vastuuvaatimukset sisältävät sosiaaliset näkökohdat, ja ohjeisto lanseerattiin vuonna 2017.
Asiakkaiden yksityisyyden suoja				
GRI 418	418-1 Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvien perusteltujen valitusten lukumäärä	Eettinen ja läpinäkyvä liiketoiminta, s. 47		
Varman omat olennaiset vastuullisuuden aiheet				
Vastuullinen sijoittaminen		Vuorovaikutus sijoituskohteiden kanssa ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyvissä asioissa	Vastuullinen sijoittaminen, s. 26	
		Sijoituskohteiden normien noudattamisen tarkastus	Vastuullinen sijoittaminen, s. 26	
Eläketurvan häiriötön toimeenpano		Eläkehakemusten käsittelyaika	Vastuu asiakkaista, s. 28	
Asiakaspalvelu		Asiakkaiden antama suositellutodennäköisyys	Vastuu asiakkaista, s. 30	
Työkyvyn tukeminen ja työurien pidentäminen asiakasyrityksissä		Kuntoutuksen vaikuttavuus	Vastuu asiakkaista, s. 32	
Ilmastonmuutoksen hillintä sijoituksissa		Varman noteerattujen osakesijoitusten hiilijalanjälki	Vastuu ympäristöstä – Ilmastonmuutoksen hillintä sijoituksissa, s. 40	
		Varman noteerattujen yritysainojen hiilijalanjälki	Vastuu ympäristöstä – ilmastonmuutoksen hillintä sijoituksissa, s. 40	
		Varman suorien kiinteistöisijoitusten hiilijalanjälki	Vastuu ympäristöstä – Ilmastonmuutoksen hillintä sijoituksissa, s. 40	
Kustannustehokas varojen käyttö		Hoitokustannustulos	Vastuu asiakkaista, s. 31	

VARMA

www.varma.fi/vuosikertomus